

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apodixes, Sive Demonstrationes Tres Horrendarvm Blasphemiavm Ecclesiae A Calvino Reformatae, Circa tres primos Symboli Catholici Articulos

Bosendorf, Hermann

Monasterii VWestphaliae, 1608

Apodixis II. Blasphemiavm Calvinisticarvm Circa Secvndvm Apostolici
Symboli articulum. Articvlvs Secvndvs. Et in Iesum Christum, filium eius
vnicum, Dominum nostrum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35415

A P O D I X I S II.

BLASPHEMIARVM CAL-
VINISTICARVM CIRCA SE-
CVNDVM APOSTOLICI SYM-
boli articulum.

ARTICVLVS SECVNDVS.

*Et in Iesum Christum, filium eius vnicum,
Dominum nostrum.*

T H E S I S N O N A.

IN IESVM. Quid filio futurum est, vbi Pater vsq;
adeo est deturpatus? Caue honoris causa ad nomen
Iesu caput aperias aut genu flectas, sicut fieri consue-
tum est ad eximiorum Principum mentionem. Nam
plusquam ridiculi Calvin. in cap. 2. ad Philip.
sunt Sorbonici Sophistæ, qui ex illo Pauli; In
nomine Iesu flectatur omne genu, &c. flecten-
dum esse genu colligant, quoties nomen Iesu
pronunciatur. Caue Iesum dictum esse putes, quod
ipse saluum facturum esset populum, prout præmonuit
caelestis paranympus Matth. 1. Nec saluauit nec per-
fectè saluare potuit mundū à peccatis. Ille enim agnus
est, non qui tollit peccatum mundi. sed tegit Ioan. 1.
non qui delet, abluat, mundat iniquitatem Psal. 50.
populi, sed inumbrat, conuelat, occultat, ne eam vide-
at iam quasi cacutiens Deus Pater; non qui consolidat
sanat redintegrat Ezech. 34. quod per serpentem de-
structum est; sed emplastro tantum obducit, ne visum

K 3 anima

animæ vlcus vulnusq; suppurans nauseam moueat.
 Hæc peruersitas inquit loquens de peccato 2. Inft.
 cap. 1. §. 8. nunquam in nobis cessat. Et alibi lib.
 4. Inftit. cap. 15. §. 10. Iam perspicuum est quàm
 falsum sit per Baptismum solui nos & eximi
 ab originali peccato: *Ab his non abludit in antido-*
to Tridentini Concilij sess. 5. Manet verè peccatum
 in nobis, neque per Baptismum extinguitur.
Sed ignoscendum Iesu, si peccatum Caluino non sustu-
lerit, pro quo in solidum & ex asse iustum redemptio-
nis pretiū patri dependere non potuit. Fateor, enim,
 ait, 2. Inftit. cap. 17. §. 1. Si quis simpliciter &
 per se Christum opponere velit iudicio Dei,
 non fore merito locum; quia non reperitur
 in Christo homine dignitas, quæ possit De-
 um promereri, *sive quod idem est, cui ex iustitia,*
ratione passionis infinitè pretiosa, pater debeat remis-
sionem delictorum.

CAPVT I.

Caluinistas esse impios, quod negent hono-
rem nomini Iesu.

ARgumētum 1. in thesi positum est: sum-
 mum impietatis in Christum argumen-
 tum censetur, plus reuerentiæ exhibere suo-
 rum Principum Nominibus, quam suauissime
 saluificæq; Christi Dei ac Domini nostri Iesu
 nomenclaturæ. Atqui vero plus exhibent re-
 uerentiæ Caluiniani suorū Principum appella-
 tio-

lationibus, quam saluberrimo Nomini IESV. Impij igitur sunt Calvinistę. Maior ex eo perspicua est, quod honor ab excellentia cognita suboriatur, eoq̄ue tribuatur vnicuiq̄ue amplior, quo eius excellentia est maior. Christo igitur Iesu nominato minus deferre honoris quàm Principi, est minus in eo agnoscere excellentiæ, quàm in Principe; quę dementissima & Calviniana planè impietas est. Minor autem nulli inter Calvinistas non versato, est exploratissima, eamq̄; his verbis exprobrat professori Heidelbergensi Pareo Godefridus à Driel, in antipericope, thesi 16. *Vidi aliud admirandum Heidelbergæ anno proximo praterito. Nimirum vos Calvinistas ad auditum nomen Principis vestri capita aperire, dextram osculari, toto corpore assurgere, rectosq̄; aliquantisper cõsistere & detectos. At ad auditum sanctissimum illud Dei, ac Dom. nostri Nomen, q̄ est super omne nomen IESVS, vt truncos, vt asinos, vt atheos, nulla prorsus exhibita reuerentia, ne politica quidem cõsidere. Idem est testimonium ex Gallijs, Anglia, Scotia, Belgio à Calvinistis venientium, qui nihilo plus aiunt, caluinianos prolato nomine IESV moueri, quam si vel Cain, vel Iudam, vel Sathanam nominari audiant. Et si accidat, aliquem ex veteri consuetudine signum honoris edere, eum statim ab omnibus derideri, vt superstiosum, cucullo dignum, Semipapistam, idololatram. Eandem sumptionem habes disertis Caluini verbis probatã in thesi ex cõment.*

Caluinistę plus reuerentię suis exhibent principib⁹ quam Christo.

in cap. 2. ad Philippenf. Plusquam ridiculi sunt, &c. Innuit eandem sibi (vt solet) contrarius Prædicans ipse, hic §. 5. dum tantundem efficacix & reuerentix vult ascribendum nomini Dei vel Christi, quantum nomini Iesu. At vero ad nomen Dei vel millies auditum manum pileo non admoueat Calvinisequæ. Quomodo igitur id faciant ad dulcissimum nomen Iesu?

Respon-
sio prædicantis.

Refutatio.

Respondet Prædicans §. 5. mendacium in eo latere, quod falso infimulentur Calviniani, quasi vetent aperiri caput, aut genu flecti ad nomen Iesu. Sed in eo diuertit primum à thesi, in qua exprimitur quid ipso opere præstent Calvinistæ, non autem quid vetent: at ipso opere nullum honoris indicium præ se ferunt, si nomen Iesu pronuncient. Deinde an non vetare quoddam est, pro cõcione publica in eos debachari (prout factum vicinis in locis pro comperto tenemus) qui Iesu nomini reuerentiam exhibent? aut vetare non est, Iesu Naue profiteri scribereq; *ridiculum esse sibi persuadere in nomine Iesu genu flectendum?* Quid? quod ipse Prædicans nõ sine suis solennibus calumtholicis sed nijs malignisq; mendacijs admixtis, vt ijs nomini Iesuorum blasphema dogmata palliet, scribat loco cit. *Vetamus crassum vulgi Papistici errorem & stolidam superstitionem in eo positam, quod vocabulo, Iesus, per se efficacia quadam diuina, imo maior quadam diuinitas, quam nomini Christi Seruatoris*
aut

Nomini Ie-
sus Syrach,
Iesus Naue
&c. nõ ha-
betur ho-
nor à Ca-
tholicis sed
nomini Ie-
sus Chri-
stus ppter
personam
nomina-
tam,

aut Dei inesse putetur Quid ultra requiris Calu-
 noprædicans? prætorium tuum edictum &
 vox est: *Vetamus*. vsitatum tibi tuisque adiun-
 ctum illi est mendacium, *vulgus stolidum superstitione*
vocabulo Iesus diuinitatem quandam tribuere;
 crassus hic error est tuus, nescire maximum
 inter nomina verbaque rem eandem significan-
 tia existere discrimen, vnumque altero subli-
 mius, grandius, efficacius esse apud intelligen-
 tes, propter modum, quem habet significan-
 di sublimiorem euidentioresque;

De vi voca-
 bulorum.

Eundem apud Iudæos in veteri testamen-
 to significabant Deum, hæc nomina, El, Iah,
 Cados, Sebaoth, Helion, Elohim, Adonai, E-
 hie, Agla, Sadai, Iehoua: postremum tamen
 tetragrammaton siue quadrilaterum, vulgo
 fas non erat effari. Vt enim Burgenfis Exod.
 3. ait: nulli fas erat nomen tetragrammaton,
 nisi Sacerdotibus solummodo pronunciare,
 tunc cum in templo solenniter populo bene-
 dicebant. Vnde hæc tanta reuerentia vni huic
 voci & non cæteris, cum tamen aliæ significa-
 rent idem? An quod illæ Deum significarent
 quidem, sed sub ea ratione, quæ apprehendi-
 tur vt fortis, Robustus, Excelsus, Dominus,
 Gubernator; hæc verò designet Deum, qui e-
 rat, est, eritque in perpetuum, ipsiusque naturam
 magis repræsentet? Habet & Redemptor no-
 ster plura nomina, vocaturque Verbum, Lux,
 Splendor, Imago Patris, Emanuel, Agnus, Leo,
 Mef-

Discrimen
 inter Dei
 nomina, &
 vnde id.

Discrimen
 nominum
 Christi
 Domini.

Messias, Christus, IESVS; sed omnium inter hæc augustissimum, amabilissimumque semper fuit postremum, vt quod non Deum (in cuius offensam incideramus) duntaxat in memoriam nobis reuocaret (prout priori loco posita faciunt) non Reges, Prophetas, aut Sacerdotes, aliaq; significatu suo latè fuso indicaret, sicut nomen Christi, Psalm. 17. Reg. 24. Isai. 45. non acceptione metaphorica animum distraheret, sed Deum & hominem, qui animam suam pro anima nostra posuit, vt ipsi proprium & personale exprimeret. *Cum nomine Iesum, ait B. Bernard. serm. 15. in Cantica, hominem mihi propono mitem, humilem corde, benignum, sobrium, castum, misericordem, & omni sanctitate conspicuum, eundemq; ipsum Deum omnipotentem, qui suo me exemplo sanet, & roboret adiutorio. Hæc omnia simul mihi sonant, cum insonuerit mihi IESVS, sumo mihi exempla de homine, auxilia à potente. Multi sunt hoc in argumento tractando vetusti Patres, de quibus Barradius tom. 1. li. 9. c. 7.*

**De vi nominum
cōtra morbos.**

Novimus vocabula nullam vim habere naturalem, vulnera vel morbos sanandi, dæmones fugandi, sanguinem sistendi, ferrum hebetandi, noxas depellendi, vt docet Delrio disq. Mag. lib. 1. c. 14. q. 3. Illud interim negari non posse arbitramur, quin vnum alio sit hoc efficacius ad animos mœrore, metu, lætitia, alijsque affectionibus complendos, quo expressius ea significat, quæ ad gaudium tristitiamque inui-

inuitant. Nonne imagines amicorum nostrorum hoc magis nos exhilarant, vel affligunt, quò euidentius eorum vel felicitatem, vel misérias, & clades nobis referunt? at imagines & signa per aures ad animum demissa, sunt nomina. vt proinde etiam inter nomina Filij Dei, hoc iucundius efficaciusque ad mentes in sui amorem reuerentiamque commouendas cèferi debeat, quod ipsius signum est, qua potest ratione quam amabilissimus nobis offerri. Sensit id B. Bernardus cum de hoc nomine post multa in eius laudem decátata subiungit: Est mel in ore, in aure melos, in corde iubilus. Si nihil in se tale sentit meus Prædicans, nõ miretur; margarita, mannaque absconditum est hic interior affectus, nec temerè proijcitur ante porcos. Vim istam efficaciamque diuinam in repræsentando significandoque habet, non apud mentes hæretica superbia dementatas, sed humiles, sed castas, sobriasque, sed orandi contemplandi que studio addictas.

Verum enim uero, non omnis etiam vis nominis Iesu, est à ratione significandi, sed quædam insuper existit à diuina uirtute ad nomen hoc inuocatum prolatumque concurrente propter Christi merita, salutemque humano generi allatam. **Dei nominis Iesu supernaturali.** Erexit Beatus Petrus Actor. 3. in nomine Iesu claudum: exegit Act. 16. è mulieris corpore in eodè nomine B. Paulus diabolũ. Insidias veneficorũ, lemurũ, dæmo-

dæmonum per nomen idem disiecerunt, B. Antonius apud Athanasium in eius vita. Christiani apud Lactantium lib. 4. c. 26. apud Iustinum Dialogo contra Tryphonem, similia & alij fecerunt. tota hæc erectio, exactio, disiectio à nomine Iesu profluxit, sed quæ cum eo Deus vberiori suo gratiofiorq; influxu propter insinuata pretiosissima salutis nostra lytra cooperari voluit. adeoq; etiam debuit ob pmissionem eius qui dixit: quicquid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis. Ioan. 4. Et in nomine meo dæmonia eijcient. Luc. 10. hoc ferè modo in illa zelotypiæ adiuratione & lege Torath Kina. Num. 5. operatus est in lege veteri, ita etiamnum ad Ecclesiæ preces & exercismos concurrit. Vide Tyræum in Apparitionibus. Rectè proinde August. lib. de Assumpt. c. 3. *Vocabulum IESVS gloriosum, omni ornatu cultuq; dignissimum super omnia nomina (audisne hæc Prædicans?) super omnia nomina elatum, non debuit ab hominibus imponi, nec ab his in mundum inferri.*

Sed calumniatur Prædicans, quod citatis Caluini verbis addita in thesi nõ sint hæc, quæ apud eum sequuntur: *quasi vox esset magica, quæ totam in sono vim habeat inclusam.* Expectabam vt laudaret Iesuitas, quod mendacissimam hanc Caluini calumniam prætermisissent: sed frustra hoc est; non albescit Aethiops, non etiam mitescit in Iesuitas Prædicans; obstinauit cum

cum Geneuensi suo médaciorum architecto, audacter & constanter conuitiari & mentiri, superstitionesque magicas in honorando nomine Iesu de Catholicis in discipulorum suorum aures ingerere. Quid enim aliud quam decempedalia sunt hæc mendacia, ante Caluini, nunc vero etiam huius prædicantis?

1. *Nomen Iesus totam in sono vim habere inclusam secundum doctrinam Catholicam.* Vim habet & à Deo, ad nominati Saluatoris nostri honorem sæpe operante, & à ratione suæ significationis, per quam ortum, vitam & passionem Christi domini & de morte, mundo, inferis triumphatoris, hominibus, angelis, Deo repræsentat.

2. *Christum ipsum commutatum à Papistis in nudum vocabulum, externumq; vocis sonum.* Vocabulum quidem Catholicis est vox Iesus, & planè vocabulum, sed quo salus nostra Christus, velut in imagine auriculari & signo agnoscitur honoraturq;.

3. *Opinione magica imbutum vulgus quasi diuina vis sit in vocabulo Iesus.* Magica opinio non est vim tribuere supernaturalem voci diuinitus allatæ, si hanc ei vim cum catholicis tribuas, quæ est instrumentum omnipotentis Dei, qui operatur per illud Sathenæ contraria impossibiliaq; miracula.

4. *Vocem eam esse magicam, ed quod ad eam auditum flectamus genus.* Magica verba non sunt regum

Decempedalia mendacia Calvinistarū.

gum principumq; nomina, quibus tamen auditis subditus assurgit honoremq; defert.

CAPVT II.

Caluinistas esse impios, quod IESVM nolint esse IESVM, & Saluatorem omnium.

2. Argum.

Caluinistæ
negant Ie-
sum esse
Iesum.

Iesus Calui-
nisticus nõ
est mortu⁹
pro pecca-
toribus re-
ijciendis.

SECUNDA ratio ibidem posita est: Summa est Simpietas docere Iesum non esse Iesum, id est eum, qui mundum saluum faciat à peccatis suis, at ita docet Calvinistæ. summè igitur impij sunt Calvinistæ. Prima propositio ex Gabrielis attestazione Luc. 2. & alijs Scripturæ sententijs est indubitata. Secundam propos. negat prædicans §. 7. sed quod id tutum satis non putaret §. 8. annectit; *circumspectè in hoc agendum*. Probemus igitur assumptionem: Calvinus vult Christum non venisse, nec esse mortuum, & meritum pro reprobis, vt docet Becanus cap. 4. disp. de prædest. part. I. ex Caluino l. 3. Inst. c. 22. §. 10. & c. I. disput. de auxilijs, ex 3. Institut. ca. 24. §. 13. estque hæc aliorum caluinistarum sententia. Quis autem negat reprobos spectare ad mundum? Venit igitur caluinianus Iesus, non vt saluet mundum, siue non vt illuminet, Ioan. I. omnè hominem venientem in hunc mundum, sed vt clamet, ex Matt. II. peruerso, nõ venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, quia ego nõ reficiam vos. Sed

Sed reprobis prætermisissis secundo probatur idem de Iesu caluinistarum quoad prædestinatos; Ille saluos nõ facit à peccatis suis caluinistarum prædestinatos, qui peccatorum maculas, fordes, & vulnera ab ijs non aufert. At non aufert eas Iesus caluinius à suis prædestinatis: ait enim Calvinus in antidoto concilij Trid. sess. 5. *Manet verè peccatum in nobis, neq; per Baptismum extinguitur, sed quia deletur reatus, imputatione nullum est.* Et 3. Instit. c. II. §. 2. *Iustificabitur ille fide, qui Christi iustitiam per fidem apprehendit, qua vestitus in conspectu Dei, non vt peccator, sed tanquam iustus apparet.* V Vittakerus ad rationem 8. campiani martyris: *Neq; nos illius verbis pudet, quando iustitiam delicti occultationem dicimus.* Pareus prædicanti huic carissimus in thesibus de peccato; *Peccata in nobis non tolluntur, sed in iudicio Dei, id est, non imputantur.* Quod si ergo nec à reprobis, nec à prædestinatis caluinius Iesus peccata verè tollit, quomodo verus Iesus, id est, mundi Saluator, & à peccatis redemptor esse poterit? quomodo agnus erit Ioan. 1. qui tollit peccata mundi? Quomodo propitiatio est pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam totius mundi, 1. Ioan. 3.

Tertio caluinus vult suum Iesum oppositum iudicio Dei, non posse propriè loquendo Deum demereri, hoc est, vt ait, prædicans, §. 23. disputa. 2. *omnibus suis operibus & seruitijs Christi.*

2. Argum.
Caluini-
nus Iesus
nõ abster-
git suorum
electorum
maculas &
sordes.

3. Argum.

Caluini-
nus Iesus
pretio san-
guinis suo
pro pecca-
tis nostris
ad assem
non satis-
fecit.

Christum hominem sibi obstringere non posse Deum.
at talis Iesus, verus Iesus non est. Ille enim qui
verus Mundi Redemptor est, redemptionem
humani generis non gratis aut precario à cæ-
lesti Patre emendicauit, sed quod iustum fuit
pretium pro ea persoluit, prout verè & pro-
priè dicti Redemptoris ratio exigit. vnde I.
Petri 1. *non corruptibilibus auro & argento redempti
estis, sed pretioso sanguine quasi Agni immaculati
Christi, qui dedit semetipsum pro nobis, vt nos redime-
ret ab omni iniquitate & mundaret sibi populum ac-
ceptabilem.* Ad Tit. 2. I. Cor. 6. *Empti estis pretio
magno.* Similibus plena est Scriptura sententijs
I. Cor. 1. Gal. 3. Ephes. 1. 1. Coloss. 1. 1. Timot. 2.
2. Cor. 5. Hebr. 9. & alibi. Adde quod pretium
illud non iustum modo, sed & copiosum ap-
pellet. *Copiosa enim apud eum redemptio,* Psal. 129.
& Rom. 5. *vbi abundauit delictum* (propter de-
meritum primi Adæ) *superabundauit & gratia*
(ex merito & obedientia Christi).

Concludat iam qui volet, si legitimè ratio-
nem subduxerit, non aliud, quam Caluini Ie-
sum, non esse verum Iesum colliget. Et licet
Prædicans torqueat Caluini testimonium, cui
prima innititur sumptio; parum tamen id e-
um in contextu verborum planissimo adiu-
uat. Pensemus enim Caluini verba, qui hanc
quæstionem auctuarij vice sibi obijcit initio
cap. 17. 2. Instit. An per merita Christi salutem
consequamur, ita vt author vitæ, dux & Prin-
ceps

ceptus sit Christus, vel an eam obtineamus per
 gratiam Dei, ita ut salutis ad nos deriuandæ
 instrumentum duntaxat & minister sit Chri-
 stus: Respondet ad hanc: *Equidem fateor, si quis
 simpliciter & per se* (exclusa gratuita operû Chri-
 sti acceptatione apud Deû) *Christû* (Deû ac ho-
 minẽ, utrûq; enim vox hæc cõplectitur) *oppo-
 nere velit iudicio Dei* (quasi merito suæ passionis
 Dei iustitiæ exactè satisfecerit, vel satisfacere
 potuerit p peccatis) *nõ fore merito locû* (nõ dicẽ-
 dũ Christi crucẽ obedientiamq; vsq; ad mor-
 tem, promeruisse peccatoribus salutem, de
 qua instituta est quæstio). Et vide rationem
 huius Calvinianæ sapientiæ, *quia non reperietur
 in homine* (diuina & infinita subsistentia subsi-
 stente, & ab ea infinitam dignitatem trahente) *Iesus Calui-
 dignitas, quæ possit Deum promereri.* hic germanus *nianus non
 eius loci est sensus; cui nihil obstant, quas Cal- habet dig-
 uinus concionabundus digressiones subijcit, nitatem in
 de dilectione qua Deus prior dilexit nos, & finitam
 misit filium suum vnigenitum in hunc mun- Caluino.
 dum: vel quas Prædicans excusationes corra-
 dit §. 22. & 23. à dignitate merè humana, & ho-
 mine quæ homo est, quia ut ista dilectio pri-
 or, nihil derogat merito, quod ea supposita
 per actus proprios conquiritur: Ita cum Cal-
 uinus ait: in homine, Christum hominem in-
 telligit gratia vnionis subsistentiæque dona-
 tum, in eoq; ut talis est homo, negat suf-
 ficientem esse dignitatem ad
 promerendum.*

CAPVT III.

Reiectio subterfugiorum prædicantium.

1. Effugiū.

AD probationem primam huius secundi argumenti respōdet prædicans §. 8. posse dici Christum impœnitentes *sufficienter saluare, tum propter pretium obedientiæ pro nobis præstitæ, tum propter infinitam eius potestatem efficiendi quidlibet, tum propter gratiosam voluntatem.* Sed nequaquam hæc à Catholicis mutuata ad Calvinum tuendum satisfaciunt. mitto enim iam quod paulo ante excussi, in homine Christo, non reperiri dignitatem sufficientem ad redimendos nos ex sententia Caluini & Prædicantis: Illud vrgeo, veri Iesu & mundi saluatoris esse, omnibus, peccatoribus æquè ac iustis, reprobis non minus quam prædestinatis gratiam sufficientem hoc in mundo offerre, qua adiuti possint, si velint, operari bona, & defugere malum, secundum illud 2. Timoth. 2. *hoc enim bonum & acceptum est coram Saluatore nostro Deo, qui omnes homines (bonos & malos, Græcos & Barbaros) vult saluos fieri, stans ad ostium Apoc. 3. & pulsans, vt si quis audierit & aperuerit, intret & cœnet cum illo, non volens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam conuerti.* 2. Pet. 3. Atqui id non facit Iesus Calvinisticus, qui Euclione auarior, nulla vocantis ad pœnitentiam gratiæ dona, nulla iustificantiæ pœnitentem Charismata

Verus Iesus
venit vt sal
uet omnes
peccatores.

mata Spiritus sancti impertit, si prævideat aliquem cum Iuda Iscariote, alijsq; qui ad extremum lapsi sunt, ea decocturum. Prodidit hoc Christi sui decretum Calvin. 3. Instit. cap. 24. §. 13. *Cur ergo gratiam illis (prædestinatis) largiendo, hos (reprobos) pratermittit Calvinianus Antichristus? De alijs rationem reddit (Caluino) Lucas, quia ad vitam sunt ordinati: de alijs ergo quid sentiemus, nisi quia sunt vasa iræ in cõtumeliam?* Vides Prædicans quid in responsione tua declinetur? Proprius & formalis actus siue effectus voluntatis fuit in vero Iesu, quo voluit omnium hominum salutem, non eorum tantum, qui re ipsa erant saluandi, sed etiam eorum, qui sua culpa erant damnandi, quibus benignè sua ex parte etiam media gratiamq; dum viuunt, impertit, iuuatque subinde, vt opera bona faciant multa, deque peccatis humiliantur & conterantur cum Achab, esto in contritione illa gratiaque non perseuerent. Non hæc tuus facit IESVS Calvinisticus, vt propterea IESVS non sit. Quod autem Francisci Puccij blasphemum dogma pro errore tertio Iesuitis tribuis, in eo quam sis impudens calumniator, & mendax omnibus intelligentibus ostendis. Si scire exoptas, quid de isthoc homine Iesuitæ senserint, vide præter alios Nicolaum Serarium ipsum cõfutantem.

Christus
etiam eos
qui pereunt
cupit sal-
uos.

L a Ad

Ad secundum non tam respondet §. 9. 10. 11. & seq. vsq; ad 19. quam cōuulsis sanę mentis repagulis furit. Exclamat enim admodum tragicę & tauricę §. 9. *Si hæc antithesis extat in Caluino* (ille enim agnus est nō qui tollit, &c.)

Prædicans
furit & le-
suitas ne-
gat esse p-
bos politi-
cè.

continuo manus dabimus, hoc est, illum magnę blasphemie reum fatebimur; si vero nusquam extat mendaces, calumniatores habeantur Iesuitæ, & simul ad palinodiam adigantur. Nam nihil hic durius in ipsos statui postulabimus, quod tamen ex lege talionis facere possemus. Et §. 10. Certè si saltem politicè probi essent Iesuitæ, tam luculentum mendacium in ruborem ipsi daret. Quid agis mi Prædicans? Eho quid a deo ferocis? quid tam impotenter in Iesuitarum famam grassaris? Ne ita debaccheris, quasi furiosum Orestem nobis velis iterū in scenam producere. Considera te ducem esse Verbi & superattendentem. Cedo, quid habes, in quo Iesuitæ tibi peccârunt? quid palinodia, quid Talionis lege, quid viro politicè improbo dignum in te admiserunt? Te appello Prædicans, confer pedi pedem: age quid est, cur omnem tuam bilem Calvinisticam & artem calumniandi in Iesuitas effundas? Nego vsquam ab ijs scriptum, nego vel vnico iota insinuatum in thésibus antithesin illam verbatim è Caluini scriptis desumptam esse. Quid contra hæc blateras? doce vbi asseruerint, hæc Caluini esse verba, aut si docere id non potes, ad eandem palinodiam, ad subeundam talionem,

Prædicans
se ipse ad
palinodiã
cõdemnat.

Vorstius
politicè
non pbus.

ad

ad improbi hominis infamiam sustinendam (quæ omnia intentas Iesuitis) te ipsum tuo ore condemna. Expresserunt totam antithesin caractere, quo in omnibus thesibus verba ipsius authoris alia, fuerunt excusa: subiecerunt præmissæ antithesi testimonia Caluini, idque typis diuersi, vt cuius in promptu esset discernere Calvinistica oracula, à verbis authoris; locum in margine ex Caluini libris ad suam antithesin ascripserunt nullum. Vnde igitur hoc tuum delirium, vt vocifereris Iesuitas hanc antithesin Caluino, quasi in eo conceptis verbis posita sit, tribuisse? Collige non nihil animum tuum, & quibus oculis §. 76. disp. 2. calumniam illis struere conatus es ex diuersitate typorum, iisdem hic aspice dissimilitudinem characterum.

Sed ad rem. Tota antithesis in 9. thesi posita ostendit, Iesum Calvinistarum non saluare, nec iustificare peccatores verè & re ipsa delendo, abluendo, tollendo ab ijs peccatum, sed tantum non imputando illud ad mortem & damnationem, propter iustitiam Christi fide apprehensam, qua hædinis quasi pellibus fœtidus peccator obtegitur. Nonne hæc est vna omnium tuorum Calvinistarum & tua ipsius doctrina in Enchiridio controu. parte 4. de Iustificatione propos. II. Audisti suprâ ex tuo Pareo, *peccata in nobis non tolluntur: Ex VVittakero, iustitiam delicti occultationem esse: Audi*

Peccata nō
tolluntur, sed te-
gi Calui-
nistis.

iam catechismum Palatinum, qu. 36. *Christus mediator sua innocentia & perfecta sanctitate nostra peccata tegit, ne in conspectum Dei veniant. Et q. 126. Remitte nobis debita nostra, id est, omnia peccata nostra, quæ in nobis etiam nunc hærent, propter Christi sanguinem ne imputes.* Ecce non tolli peccata, ait Pareus, sed tegi, explicant Heidelbergenes: Non deleri, ait Catechismus Palatinus, ut quæ etiam nunc hæreant, sed occultari indicat Wittakerus. Si verba antitheseos requirebas, en quam facilè ea apud tuos inuenire poteras, aut si tantæ lectionis non eras: ecce quã nullo negotio, & ea ipsa & alia lögè plura antitheta construere quibas ex phanatica tua tuorūq; hæresi, de iustitia imputatiua, peccatiq; in corpore nostro cõtinuata habitatione.

Nec moramur quod anxie laboras ex Calvino docere ipsum quãdoq; etiam his uti vocabulis, ut dicat tolli, deleri, abluì, &c. peccata; quia nouimus logodædalum & Sophistam illum veteratoriè in verbis ludere, & illudere populo. Neq; enim verè vult tolli ipsum peccatum, sed peccati reatum, & pœnam inferni. Sic enim in antidoto Conc. Trid. sess. 5. *Manet verè peccatum in nobis, neq; per baptismum, (Sacramentum à Christo institutum, utq; est signum inuisibilis gratiæ) extinguitur, sed quia deletur reatus (pœna ei condonatur) imputatione nullum est.* Idem & tu ipse non diffiteris §. II. volens reatum eius aboleri, & prater cum regimen & impe-

rium peccati, in mortali corpore extingui, licet aliquatenus in eodem habitare pergat. Et §. 13. Tantum abest, ais, ut Deus peccata non tollat, quia tegit, ut etiã tegendo tollat, hoc est reatum illorum cõdonando, seu pœnas cõmeritas auferendo. Secundum tua igitur etiam principia, manet in homine peccatum ipsum, sed cõdonantur ei pœnæ propter peccatum commertæ: Atqui aliud est peccatum siue culpa, aliud reatus siue peccati pœna. Ex peccato enim ut radice, nascitur reatus, & homo reus constituitur pœnæ peccato debitæ. At non ex condonata pœna consequitur illico abolitio ipsius culpæ. Cetera argumenta & parerga Prædicantis, tanquam pretiosi temporis dispendia fusius non comsectabor.

Caluinistis
nõ peccatũ
sed pœna
peccati re-
mittitur &
aufertur,

De Calvinistarum Christo.

THESIS DECIMA.

CHRISTVM. Christus idem valet quod vinctus: puta in Regem, cuius regni non erit finis, Luc. I. in Sacerdotem in æternum, secundũ ordinem Melchisedech; Ps. 109. in Prophetam, in quo omnes thesauri sapientiæ & scientiæ Dei sunt absconditi, Coloss. 2. & super quẽ floris instar ascendentem de Iesseæ virga, requieverit spiritus Domini, Spiritus sapientiæ & intellectus, Spiritus consilij, & fortitudinis, Spiritus scientiæ & pietatis Esa. 11. Nihil minus, quàm talis Christus est Calvinianus. Rex ille est, sed cuius regni erit finis. 2. Instit. cap. 14. §. 3. temporale enim imperium ei à Patre mandatum est, donec facie ad faciem conspicua sit diuina eius Maiestas.

*Sacerdos ille est secundum ordinem Melchisedech; sed qui panem & vinum nunquam, ne quidem in nouissima cœna, post peractam consecrationem siue benedictionem obtulit. 4. Instit. cap. 18. §. 2. Colligunt Romanenses, inquit, panem & vinum fuisse præludium Missæ suæ; ac si inter Melchisedech & Christum similitudo esset in panis & vini oblatione, quod magis ieiunum ac friuolum est, quam vt refutatione egeat. *Propheta natus est; sed sine Sapientia, scientia & diuinitatis (magis coniuncta humanitati Christi; quam beatis in cœlo) visione. Palam est Caluino in cap. 2. Luc. 5. v. 40. & ca. 24. communem Christo ignorationem cum Angelis tribui. quare etiam ter & quater infans ille (in cap. 24. Matth. 36.) foret, qui se grauatim ignorantia subijceret; quam ne ipse quidem Dei filius nostri causa subire reuult, maxime cum ita ignorauerit vt disceret ipse ac erudiretur more hominum. Nicolaus Gallasius in lib. 2. Iren. cap. 49.**

THESIS VNDECIMA.

Q*uid vero sub ferula Caluini didicit quod antè nescierit? Per multa. Nam quod quidam existimant (in cap. 9. Matth. v. 2.) Christum diuinitus conscium fuisse baiulantium fidei, quæ occultè intus latebat (Caluino) coactum videtur. Nihilq; absurdi est in cap. 21. Matth. v. 18. si dicamus secundum hominem speciem arboris fuisse illi incognitam; esto eam è folijs cognouisset,*

nouisset, non Salomon, vel Theophrastus tantum; sed etiam rusticulus aliquis è Iudæa. Ex nescientia hac interiore multiplices in verba Christi profluxere absurditates, vt sunt: responsio Christi ad Nathanaëlem in I. cap. Ioan. v. 48. quæ parum videtur appositæ: sermo Christi ad Nicodemum de regeneratione qui longè petitus & intempestiuus videtur Ioan. 3. Similitudines diuersæ, quibus ad illustrandas res vtitur: illa enim similitudo cribrandi nõ omni ex parte quadrat in cap. 22. Luc. alia, qua vsus est, apud eundem Euangelistam cap. 16. dura est & longè petita. quin etiam paulo durior est Metaphora, dum salem nominat in cap. 9. Marci, quicquid falsum est. Nec, quam adhibet apud Matthæum, in cap. 22. Matth. videtur quadrare partitio; quia propriè loquendo, dum officio defungimur erga homines, obsequium hoc Deo impendimus. Quantuscunq; sit veritatis magister vnigenitus sapientissimus cœlestis patris; in Caluini schola Grammaticus est non bonus; Rhetor longè peior; sed omnium pessimus Dialecticus. probaturus namq; in cap. 9. Matth. vers. 5. se peccata remittere, paralytici curati in corpore exemplo, Caluino videtur parum solidè ratiocinari Christus. Occursurus calumniæ quod in Principe Demoniorum eijceret demonia, videtur, ait, in ca. 12. Matth. v. 25. parum solida esse refutatio. Infert Christus An hæ citationes sint iustæ videat infra, Matth. 7. omnia ergo quaecunq; vultis vt faciant vobis homines. Superuacanea est, ait, illatio. Deniq; hoc esto è tripode Geneuensi oraculum: Memoria tenendum

nendum est vulgo receptis prouerbijis, ita vsum esse Christum, vt tantum essent probabiles coniecturae, nō autem solidè probarent, in cap. 2. Matth. & Luc. 5. Videntur vt admirentur turbæ (Caluinianæ) super doctrina eius; cap. 7. Matth. vt stupeant in doctrina eius, quia in potestate erat sermo ipfius; Luc. 4. vt suspiciant verba duodennis in medio Doctorum? Luc. 2.

CAPVT IV.

Regnum Christi Caluinistici habere finem.

TRia in thesi argumenta sunt perspicuè deducta, demonstratumq; est apodicticōs, Caluinistarum Christum esse a christon, & nō Christum pijs appromissum. Primum est; de vero Christo dictum est ab angelo Gabriele; *Verus Christus vnctus est in Regē æternum.* *His erit magnus & filius altissimi vocabitur, & dabit illi Dominus Deus sedem David Patris eius, & regnabit in domo Iacob in æternum, & regni eius non erit finis.* Luc. 1. quin ipse etiam de seipso Psal. 2. *Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius.* at hæc non quadrant in Christum caluinistarum, vt qui Rex non fit in æternum, aut si rex quidem sit æternus, à die tamen Iudicij extremi, rex futurus sit sine regno. Hæc sumtio ex claris caluini verbis 2. Instit. c. 14. §. 3. clarissimè probata est. Ait enim: *Christo*
tem.

Ratio.

temporale imperium à patre mandatum est, donec facie ad faciem conspicua sit eius maiestas; Cui adeo nihil decedat imperium Patri reddendo, ut longè clarior emineat. Nam & tunc desinet caput Christi esse Deus, quia Christi ipseus Deitas ex seipsa fulgebit, cum adhuc velo quodam sit obtecta. Respondet ad hoc testimonium Prædicans, & quasi sphynx fuerit Calvinus, ipse vero sit Oedipus quidam Calvinoprædicanticus, per imperium temporale intelligi illud, quod mediatoris est proprium & exercetur per verbi ministerium ita §. 27. Sed Dauis alius, non Oedipi hoc responsio est, nõ è caluini, sed Prædicantis cerebro procusa. Agit caluinus (ut primis paragraphi illius verbis innuit) de locis Scripturæ, quæ ipsi clarissimè ea, quæ pertinent ad verã Christi substantiam enarrant, & vtramq; simul naturam comprehendunt: in ijs autem vult esse; potestatem Christo datam à Patre remittendi peccata; suscitandi quos velit; largiendi iustitiam, sanctitatem, salutem; iudicandi viuos & mortuos; utq; honoretur quemadmodum & Pater. Eundem in sensum vult Christo datam potestatem & imperium summum, ut corã ipso flectatur omne genu, hoc vero imperium peracto iudicio contendit à Christo reddendum Deo Patri, ita ut tunc & nomen ipsum, & coronam gloriæ, & quicquid à Patre accepit, Patri subiecturus sit, eaque deinceps gloria contentus futurus, quæ potiebatur ante mundũ conditũ. Nõne hic est, Prædicans, totius istius paragraphi sen-

Resp. Prædicantis,

Refutatur.

Christus
Calvinista
zum erit
inglorius
post iudi-
cium ex-
tremum.

fensus? Nonne hæc sententia verborum antecedentium ea, quæ posita sunt in thesi, & iam repetiuimus? Etiam atq; etiam Calvinum tuum relege, non alia apud ipsum eo loco notabis. At non hoc est loqui de imperio per prædicanticum ministerium exercito. Reddet imperium, ob quod flectitur omne genu, id est, vt non frigidè tuo iudicio interpretatus es §.6. Disp.2. reddet gloriam & maiestatem suam, vniuersumq; cultum religiosum (id enim tibi per genuflexionem intelligitur) à se reijciet. Atqui hoc est, non regno tantum suo Christum spoliare, sed inglorium etiam post diem iudicij constituere ex Caluini propriaq; sententia. Rursum Caluini Christus contentus erit ea gloria, qua ante mundum constitutum potiebatur; at ea gloria est solius diuinitatis propria. Reliqua igitur regia potestas & gloria data illi in cælo & terra, post mundum conditum, impletumq; incarnationis & redemptionis mysterium, in eo euacuabitur. Deinde & nomen ipsum & coronam gloriæ, & quicquid à Patre accepit, Patri subijciet, ait Calvinus. Estne hoc idem, quod imperium Prædicantici ministerij Patri tradet? vel formam tantum præsentem mutabit? Deniq; quo spectant ista? *reddendo imperium Patri, nihil e. us Maiestati decedet? tunc desinet caput Christi esse Deus, quia Christi Deus ex seipsa fulgebit?* An reddit imperium, qui ministerium linguæ, vel formam

mam

mam tantum præsentem immutat? aut red-
 dendo imperium, aliquid eius Maieſtati de-
 cedere timendum eſt, qui id in excellentius
 commutat? An deſinere poteſt caput Chriſti
 eſſe Deus, vel propter prædicanticum impe-
 rium redditum, vel propter formam regni
 mutatam? Hæc ſi Calvinum de cuius verbis
 agitur, tueri velis, ſunt expendenda tibi Præ-
 dicans, non alia ex tuo penu proferenda, vel
 è Catholicorum libris corroganda: qui verba
 Pauli I. Corinth. 15. (cum tradiderit regnum
 Deo Patri) optimè interpretantur de Eccle-
 ſia militante, quam poſt exactum iudicium
 nouiſſimum omnibus numeris prædeſtina-
 torumq; collectione abſolutam, & iam pur-
 gatam ac purpuratam pretioſo ſuo ſanguine
 tradet, offeretq; Deo & Patri cariſſimus fili-
 us, non quod antè Deo & Patri non fuerit ſub-
 iecta Eccleſia, ſed quod tum demum erit cõ-
 ſummata, quodque conſpectâ clarè diuina ef-
 ſentia, ita Deo ſit ſubijcienda, & coniungenda,
 vt non iam amplius rebellio carnis aduerſus
 legem Dei ſit futura in electis, ſed ipſi in Deo
 & Deus in ipſis ſit habitaturus & perfectè reg-
 naturus clara viſione Deitatis omnes in ſui a-
 morem potentias animæ trahente. Tradere
 igitur regnum, eſt, Eccleſiam conſummatam
 & perfectè ſubiectâ Deo Patri offerre. Neque
 tamen tradendo regnum, hac ratione ſe eius
 imperio exuit, vt Calvinus delirat, ſed manet
 eius

eius caput, princeps, Rex, sicut prius extitit, ut cuius regni non sit finis.

**Verus
Christus
est vnctus
in sacerdo.
tem eternū
Melchise-
dechicum.**

**Caluinista
rū Christus
non est vn-
ctus in Sa-
cerdotem
æternum
Melchise-
dechicum.**

Secunda ratio est: de vero Christo per regium Prophetam dictum est Psalm. 109. *Tu es Sacerdos in æternū secundum ordinem Melchisedech.* At caluinistarum Christus non est Sacerdos in æternum, &c. Caluinistarum igitur Christus verus nō est Christus. Minor probatur, Sacerdos secundū ordinē Melchisedech quā sacerdos, debet habere sacrificiū Melchisedechicū, *omnis enim Pōtifex (Sacerdos) ex hominibus assumptus, pro hominib. constituitur in ijs quæ sunt ad Deū, ut offerat dona & sacrificia p peccatis.* Heb. 5. Sunt quæ hæc tria, Templū, Sacrificium, Sacerdos, ut ait B. August. Ep. 49. q. 3. se cōsequētia. At qui sacrificium illud Melchisedechicum nunquā habuit caluinistarū Christus; neq; enim (ut in thesi clarum est) eorū Christus panem & vinum vnquā Deo obtulit, ne quidem in nouissima cœna: q̄ tamen fecisse Melchisedech, & sacræ literæ, & veteres Doctores testantur. Sic enim Gen. 14. *Melchisedech Rex Salem proferens panem & vinū (erat enim Sacerdos Dei altissimi) benedixit ei.* Ad quem locū alludens Clemens Alex. l. 4. Stromatū, ait, *Rex Salem Sacerdos Dei altissimi, qui vinū & panē sanctificat a dedit nutrimentum in typum Eucharistiæ.* Nec abludit Chrysoft. Hom. 35. in Genesin, volens illum panem & vinum fuisse figuram Eucharistiæ. Assentitur August. 16. de ciu. c. 22. scribens ibi primū apparuisse

ruiſſe Sacrificium, quod à chriſtianiſ offeritur Deo. Eadem cōcors eſt ſententia veterū, adeo vt calu. in c. 9. ad Hebr. dicat: *nihil moror, quod ſic loquuntur vetuſti ſcriptores.* Adfert eos Suarez tom. 1. in 3. D. Tho. diſp. 46. Sect. 4. additiſ etiā Rabbiniſ, qui textuſ euidentia conuiſti, idem ſunt cōfeſſi. Eoſdem adducit Bellarm. li. 1. de Miſſa c. 6. Ad horū authoritatē, & ab Apoſtolis deriuatā doctrinam prædicandā cōſulto cōſilio obmutuit, cæteroqui cicadis vocalior.

At notat cōtradictionem Ieſuiticam, §. 29. *Subtilitas prædicantica.* puta quod velint offerri panem Melchifedechicum, & eundem offerri nolint, vt qui negent panē remanere in Euchariftia. Omnino vt cætera, ita etiā hoc argutè, ſed argutia planè prædicantica & bæotica. Volunt Ieſuitæ in nouo teſtamento offerri panē Melchifedechicū, id eſt, eū ipſum quē præfigurauit oblatiōe ſua Melchifedech: nempe panem Angelorū, corpus & ſanguinem Chriſti. Iſdem panem offerri nolunt: nimirum coctum à piſtore, ſed ſub panis ſpecie chriſtū Dominum. Sed pergit Prædicāſ, Apoſtoluſ Heb. 7. nō meminit huiuſ ſacrificij. Reſpondeo, nō meminit, primò, quia *Obiectio prædicantica. Sol.* eiuſ mētiō nihil ad inſtitutum Apoſtoli fecit, vt cui propoſitum fuerit, chriſti eminentiam præ Sacerdotib. Aaronicis colligere ex eminentib. Melchifedechi prærogatiuiſ; at inter illaſ eminentiaſ nō erat, offerre panem & vinū; pane ſiquidem nobiliores victimaſ tauro-rū & arietū immolabant Aaronici Sacerdoteſ.

Vnde

Vnde si Apostolus Melchisedechici sacrificij memoriam Hebræis renouasset, argumentum ijs contra se præbuisset: Dein eius mentio cōsulto ab Apostolo prætermissa fuit, quod (vt monet D. Hieronymus ad Euagrium in epist.) de hoc mysterio sermo grādis & ininterpretabilis sit ad dicendum, prout ipse Paulus cap. 5. loquitur, quodque Hebræi imbecilles facti sint ad audiendum tanta mysteria, lacteque magis & intellectu facilibus (cuiusmodi sunt que collegit Apostolus) opus habuerint, quam cibo solido, hoc est incomprehensibilibus fidei Christianæ articulis, de Trinitate in vnitatem, & vnitatem in Trinitate, de panis in corpus Christi conuersione, de quotidiana Christi incruenta oblatione, alijsque non dissimilibus. Incruentam cum dico oblationem, maledicentiam Prædicantis reprimo, qui, quæ Apostolus de cruento Christi sacrificio dicit, malitiosè rapit contra incruentum. Huiusmodi sunt in cap. 9. *Christus semel oblatus est* (scilicet in monte Caluariæ cruentatus & trucidatus crudeliter) *ad multorum exhaurienda peccata.* At quin sæpius offerri possit modo incruento non ibi negatur vetaturue. Simili modo deprauat illud ex cap. 7. vbi dicitur: *Plures facti sunt Sacerdotes* (summi Pontifices Aaronici, æqualis potestatis suis præcessoribus) *quod morte prohiberentur permanere. Hic autem quod maneat in æternum sempiternum habet Sacerdotium.*

Hoc

Hoc est: solus Christus perpetuo est manetq; supremus omnium summusq; sacerdos. Sed quia summus non est, vbi non sunt inferiores, necesse est, vt sint plures præter eum alij noui testamenti Sacerdotes, qui nouæ legis in Ecclesia offerant sacrificium, missasque celebrent.

Tertia ratio. In verum Christum conuenit illud Isaia cap. II. *Egredietur virga (virgo Maria) de radice Iesse, & slos (Nazaræus Christus Dominus) de radice eius ascendet, & requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientia & intellectus, spiritus consilij & fortitudinis, spiritus scientia & pietatis, & replebit eum spiritus timoris.* Et illud Coloss. 2. *in quo sunt omnes thesauri sapientia absconditi, ita vt verè vnctus sit secundum animam omni scientia beatifica simul & infusa; naturali æquè ac hyperphica.* At non hæc quadrant in Calvinistarum Christum, vt qui nec spiritum scientia, nec sapientia, statim atque è purissimo virginis sanguine, velut virga radicis Iesse formatus est, acceperit. Calvinistarum igitur Christus non est verus Christus. Huius argumenti vis, vt distinctius intelligatur, diuersas in Christo scientias distinguamus. Prima, quæ in Christo scientia fuit, est increata prorsusque diuina, quam vt Deus ab æterno, & priusquam homo fieret possedit, & per quam natura Christi diuina omnia omnino perspexit. Secunda in Christo scientia

M est

Verus Christus est vnctus Spiritu sapientia, &c.

Varia scientia in Christo.

est beatifica, qualis ad beatas in cælo mentes ex claro diuinæ essentiæ intuitu redundat. De hac Ioannis I. *Vidimus gloriam eius, gloriam quasi unigeniti à Patre plenum gratiæ & veritatis.* Veritatis utiq; quæ unigenitum à Patre, quæ beatorum Angelorum hominumque caput, quæ mysteriorum hac in vita incomprehensibilium Doctorem perfectissimū scientissimumq; quæ hominem Deo ratione hypostasis, magis coniunctum Thronis, Cherubinis, & Seraphinis, decebat. Huius scientiæ præcellentia uniuersum hoc quod Deus videt scientia visionis, vidit anima Christi ab initio conceptionis. Tertia est infusa à Deo, cuiusmodi & angelicis turbis initio suæ creationis, & primo parenti Adamo in paradiso, & prophetis diuinitus ac Salomoni fuit cōmunicata. Hanc etiam ut caput angelorū, ut propheta prophetarum, ut sapientissimis sapientior suo sibi iure Christus vendicauit. Quarta est acquisita, sic dicta, quod ordinariè paretur, vel propria inuentione, vel magistrorum institutione, per quam rerum causæ & effecta dignoscuntur. Huius generis sunt Logica, Phisica, Mathesis, Ethica, Metaphysica, & id genus disciplinae, quæ labore plerumq; pariuntur. Quinta est experimentalis, per quam non ipsa in se scientia sed eius habitus, quoad usum scientiæ praxinque crescit, de hac illud Luc. 2. *Iesus autem proficiebat sapientia & ætate, & gratia apud Deum & homi-*

homines. Proficiebat enim non secundū ipsum habitum sapientiæ vel scientiæ, sed secundum eius effectum, habitu magis magisq; cum ætate se exerente & exercente: quomodo in pueris cum ætate crescere dicitur intellectus, non quod ipsa crescat intelligēdi potētia, sed q̄ super venientibus melioribus cerebri dispositionibus vis intellectrix se magis exerat & ostendat. Ex his quinq; scientiarum generibus, quatuor primis Christum ab ipso vitæ exordio fuisse à spiritu S. vnctum Doctores catholici asserunt. Calvinus verò, si excipias primam, Christo ex alijs relinquit nullam. At negat id Prædicans, dicitque §. 32. Calvinum Christo etiam adhuc in utero latenti, tribuere infusam beatificamq; scientiam, negare autem acquisitam & experimentalem, vt in qua paulatim profecerit. Sed longè in eo à Magistri sui discedit opinione, vt iam iam demonstrabo.

CAPVT V.

In Christo Calvinistico non fuisse scientiam beatam nec infusam.

DE Caluini hoc in loco sententia agitur. Ex eo igitur ostendendū in Christo viatore mortaliq; corpore circumdato, nō fuisse scientiā, quæ inest beatis. Sed nihil opus longè quæsitis, ita ratiocinamur apertè. Primo, in

M 2 quo

quo est fides, in eo visio beata non est : At in Christo caluiniano, dum vixit fides fuit. Nihil hac sumptione in Caluino manifestius. Sic enim ad 4. Matth. commentatur. *Sathanam re- etè aggressum fuisse Christi fidem, vt ea extincta ad bet fidem, illicita impelleret*, Et ad cap. 26. eiusdem. *Quantum autem quam sensus carnis (Christi) exitium apprehenderet: claram visionem. fixam tamen stetisse fidem in eius corde*. Similia in cap. 27. v. 46. & 50. habet, vt proinde scientia visioq; beatifica in eo esse non potuerit. Prima autem syllogismi propositio etsi nota sit è terminis, ita tamen adhuc amplius potest declarari : fides est credere quod non vides, vt pulchrè D. August. tract. 40. in Ioan. inquit, vel vt Apostolus ait, ad Hebræos II. est argumentum οὐ βλέπομένων, non apparétium. At scientia beata non credit, quod nō videat, sed videt in verbo æterno, quod dum peregrinamur, fides nostra credebat. *Videmus nunc per speculum in enigmate (per fidem) tunc autem (in visione beatifica) de facie ad faciem (clare videbimus) I. Cor. 13. Cum autem venerit quod perfectum est (scientia beatifica) evacuabitur quod ex parte est (fides obscura)*. Nisi igitur idem ab eodem intellectu Christi Caluiniani simul tempore fuerit visum & non visum, eidem extiterit apparens & nō apparens; simul in eo cum fide visio beata consistere non potuit. Secundo, idem cum ex alijs in thesi 10. & II. positus, tum ex illo Caluini ad cap. 9. Matthæi satis liquescit,

**Christus
Caluin. q
videt non
videt.**

quescit, vbi ait: *Quod quidam existimant* (Doctores) *Christum diuinitus* (scientia diuinitus infusa, qua prophetæ absentia secretaq; cordis penetrârunt) *conscium fuisse baiulantium paralyticum fidei, qua occulti è intus* (in corde) *latebat, &* (vt initio loci illius loquitur) *cuius solus Deus* (non homo vllus, & proinde nec homo Christus) *est cognitor, mihi coactum videtur.* Eodem spectat illud ad 21. Matth. *Difficultas est, inquit, quomodo deceptus fuerit Christus, fructum in arbore vacua querens. Sed nihil est absurdi, si dicamus secundum hominem speciem arboris fuisse illi incognitâ.* Quod si in homine Christo scientia beata infusaque fuisset, etiam secundum hominem humano intellectu per eas scientias arborem cognouisset, prout ex descriptione harum scientiarum perspicuum est. Tertio ad idem facit retorta in prædicâtem ipsius ratiocinatio. Vrget ipse §. 34. disp. 2. *Christum carnem & sanguinem verè participasse: Item fratribus suis per omnia similem factum, excepto peccato, & proinde eum etiam, vti alios mortales scientijs acquisitis caruisse.* At eadem ratione vrseris; Christus Caluino & prædicanti fratribus suis per omnia similis fuit. ergo etiam, vt alij mortales scientia beatifica & infusa caruit; aut si hæ scientiæ, similitudinem Christi & fratrum per omnia non impediunt Prædicâti, quid est, cur acquisititias physicam, ethicam, logicam ei obesse existimemus? cur & eas tanquam secundus Adam ab

Christus
Caluina-
nus huma-
no intelle-
ctu & sci-
entia beata
non agno-
scit fidem
baiulorū.

Christus
Caluin. de-
cipitur in
fide digno-
scenda.

Christum
per omnia
similē esse
fratrib. est
eū similem
esse in ig-
norantia.

ortu, vel vt verissimus Salomon & sapientif-
simus, non potuit habere diuinitus, & nihilo-
minus similis in natura substantiaq; humana
fratribus permanere?

CAPVT VI.

*Christus Calvinisticus proficit in scientijs
& liberalibus artibus.*

HAeret aqua in quaestione de acquisitijs
Christi scientijs meo Prædicanti, & qua-
si lupū teneat auribus, vix quid sequatur suf-
ficienter declarat. §. 32. ait, *acquisitam & experi-*
mentalem Christi, qua hominis, scientiam suis quibus-
dam gradibus paulatim profecisse, nec statim ab initio
numeris omnibus perfectam fuisse. Eadem repetit
in sequentib⁹ copiosius addēs §. 40. *eum quam-*
diu mortalis fuit pro ratione ætatis & sapientia & a-
lijs id genus Spiritus S. donis reuera profecisse. At §.
46. Et Grammaticum, & Rhetorem, & Dia-
lecticum, adde Philosophum perfectū fuisse
contra thesin II. contendit, nec ferre potest §.
36. quod dicatur Christus Caluino permulta
didicisse. Primo, haud possunt cohærere hæc
inter se: proficere pro ratione ætatis, est cum
ætate in dies aliquid addiscere. Hoc vero ali-
quid pro annorum, mensium, adeoq; dierum
multitudine & ingenij fœlicitate multiplica-
tū efficitur multa. At Prædicati etiā nō didicit
multa, didicit igitur & non didicit multa. Ite-
rum,

Christus
prædicanti
acquirit
scientias
paulatim.

Contradi-
ctio prædi-
cantica.

rū, nō esse omnib⁹ numeris perfectū Dialecti-
cū Phycū me, est nonnulla ignorare in Dia-
lecticis & Phycis. nesciuit igitur nōnulla in
Dialecticis alijsq; scientijs Calvinianus Chri-
stus meo prædicanti. At eidem creditur Chri-
stus dialecticorū omnium præcellentissimus.
Aduersa fronte isthæc pugnant; præterquam
quod impiū est, dicere, Christum in scientijs
paulatim profecisse. Si enim profecit in Grā-
maticis, Rhetoricis, Arithmetis, Geometri-
cis, alijsq; quæro quo ætatis aņo ad eas discēdas
primum animū appulit. Luc. 2. stupent in eius
duodennis prudentia & responsis. ante 12. igitur
aņum eas imbiberit. At vbi hoc? quo id sub
Magistro? qua methodo ordineq;? Iterum si
quasi quibusdam gradibus in eis profecit, quo
vsq; in ijs progressus fuit? omnesne hausit an
aliquas? quas eas? quantum in ijs? Cui nullus
fuit Magister (*quomodo enim scit literas aiunt Io-*
annis 7. cum non didicerit) cuius vita breuis, &
non nisi annorum 33. extitit, cui experientia
ad fuit nulla, herbarum extra Palæstinam ter-
rasq; proximas sitarum, lapidum in terræ ma-
risque visceribus reconditorum, animalium
vix homini cōspectorum, arborū Iudæa tota
nō vsitatarum, astrorum integris lustris & sæ-
culis vix cursum absoluentium, is quod pau-
latim proficiendo ad apicem omnium omni-
no scientiarū peruenerit, nemo prudens vnq;
somniauit. Aut igitur Christus caluinisticus

Christus.
Caluinisti-
cus in libe-
ralibus ar-
tibus & sci-
entijs pro-
ficit.

Ignorata à
Christo
Caluini-
stico.

Christus
Catholicus
perfectè
scientias
coelitus
haurit.

Christus
nō. dedit
ab angelis
scientias.

Christus
Caluinisti-
cus discit
prædicanti
more ho-
minum.
Etiam ne
scholas
obit?

perfectus Rhetor philosophusq; non fuit; aut si fuit, studio laborèue id non obtinuit, sed superna vñctione tanquam verus Salomon hypopi cedrorumq; & aliarum rerum notitiam est indeptus.

Nec putato dicet meus Prædicans eum ab angelis omnia didicisse; tum quod nihil credat ipse nisi quod sit scriptum. At scriptum non est Christum sub Angelis profecisse: tū quod Christus caput sit Angelorum; caput autem ipsa membra docet & dirigit: tum denique quod & ipsius & ceterorum Calvinistarum sit *χρηία δόξα* Christum (prout ait Gallafius in li. 2. Iren. c. 49.) ita ignorasse, vt disceret ipse atq; erudiretur more hominū. Quod explicans §. 36. disp. 2.

meus Prædicans Vorstius ait; *aliorum quidem hominum more Christum quædā didicisse, sed id non de quouis quorumuis hominum more; at de communi & minimè vitiosa (quæ plagis minisue egeat) discendi ratione accipiendum.* In qua explicatione non multum deflexit à Caluino ad 2. cap. Luc. v. 40. asserente: *quod vti corpore adoleuit Christus, ita & nostri causa secundum animam proficere voluerit, fueritq; anima eius subiecta ignorantie.* Et addit. *Hoc solum discrimen est inter nos & illum, quod infirmitates (sub quibus comprehenditur incitia) qua nos necessitate constringunt, sponte & voluntate sua suscepit, atq; ita suscepit, vt Prædicans disertis verbis §. 34. blasphemet, Christum ignorantiam quandam nostri causa in se recepisse, quam*

quam postea in statu gloriæ primum deposuerit, quasi **Christus** inscitiae deponendæ, vita tota ingeniumque tota vita la-
Christi summa illustratum gratia à spiritu S. borat igno-
non suffecerit. O impietatem maximam! Ni- rantia Calo-
hil pluribus opus. habemus indoctum fanè uinoprae,
caluinisequarum Christum, & qui nunquam dicanti.
pertigerit ad Aristotelis, Euclidis, Ptolomæi
aliorumq; in scientijs antesignanorum erudi-
tionem: Videamus iam singulatim, in quas et-
iâ scientias ex ignorantia Caluino deliquerit.

CAPVT VII.

*Christum Calvinistarum non fuisse perfe-
ctum Grammaticum & Rhe-
torem.*

Caluinistarum Christum amicum igna-
rumq; Rhetorices & Grammatices fuis-
se, nullo negotio quispiam deduxerit ex præ-
cedentibus; sed quod in thesi II. eorum desi-
deret exempla prædicans & §. 46. disp. 2. ocu-
lis malè lippus inunctis non inueniri con-
tendat, ex ijs paucula ipsius conspectui sugge-
remus, neque tamen improprias locutiones,
duras metaphoras & id genus alia (quæ con-
niuentibus oculis præterijt) ad Priscianum
Quintilianumq; spectantia ob id in memori- 1. Exem-
am illi reuocabimus. *Venit* (ait Christus Matt. plur.
21.) *ad vos Ioannes in via iustitiæ & non credidistis.*
non id ex omni parte satis Caluino facit, cor-
M 5 rigit

Calvinus rigit docetq; plenius & rotundius Christum docet Christum suum loqui. scribit enim ad c. i. Matt. in Harmonia. plenior fuisset locutio: *Venit Deus iustitiae viam Ioannis ore demonstrans*. En Calvinum loquendi Magistrum & Christum Euangelistamq; eius discipulum. Plenius sese explicare docet Christum Geneuensis iste Papa, quasi verbum & Sapientiam Patris aeterni adhuc ignoret; quo modo animi sui sensa exprimat. Neq; plenior modo orationem instituere docet eum, qui verba vitae habet, sed & verior. Quod enim ille dixerat: *Venit Ioannes*, mutat id Calvinus scribitq; *Venit Deus*: pro eo quod dixerat ille, *Venit ad vos* (Iudaeos) hic scribit simpliciter, *Venit*, praetermissio (*ad vos*). Addit Christus *in via iustitiae*, alludens ad id quod alibi dixerat: *Venit Ioannes neq; manducans neq; bibens, nec molibus se vestiens* omnemque operum iustitiam confectans. Superaddit illis hostis iustitiae operum Calvinus, *iustitiae viam Ioannis ore demonstrans*, ex austeritate Ioannis vita, molle verbi ministerium procudens.

2. Exemplum.

Calvinus corrigit Christi sui particulam exceptiuam.

Rursum ad cap. 17. Ioan. v. 12. *Est igitur*, inquit, *in verbis Christi* (Nemo ex ijs perijt, nisi filius perditionis) *quod ad Grammaticam impropria exceptio. Verum si rem expendimus, Christum ex communi hominum sensu ita loqui oportuit. Male nimirum rudis caluinistarum Christus voculam (nisi) secundum scholam Geneuensem adhibuit, inq; grammaticam exceptionem grauitate impedit, quod*

quod Iudam ab ijs, quos illi Pater tradidit, excepit. Non hoc est Christū ad subsellia Grammaticorum pertrahere? nō censoriæ virgulæ, nō ferulæ caluinianæ subijcere? vt miranda sit prædicantica stupiditas, quæ vim Romani sermonis, aut nō aduertens aut malitiosè peruertens: nihil, ait §. 36. art. 2. *quicquā Christus sub ferula Caluini discere potuit, quia diu ante Caluini tēpora cælos conscendit, nunc autem in statu gloria nihil ab hominibus addiscit.* scilicet non vapulat Priscianus in scholis, nō Cicero à Tullio ma stygibus dedocetur Asiaticum dicendi genus, non Aristoteles à Misosophis accusatur, damnatur, exploditur, quia nō superat modo, nec vescitur aura. Venio ad exempla in thesi posita. Monet caluinus ad c. 22. Luc. *similitudinem cribræ di* (ab omniū sapientissimo ex omnib. rebus creatis delectam) *non omni ex parte propriè quadrare*, id est, esse mancā, imperfectā, ineptā. An nō & hoc munus est accurati Doctoris in gymnasijs literarijs? dicet & ille, si quid mancū in parabola discipuli videat: non satis ea parte orationem tornatā quadratāq;. Interim monebit discipulum, & in eo prædicantem caluino hoc loco patrocinantē, Christi similitudines in genere similitudinū esse exquisitissimas dignissimasq;. Dei filio, sed cū iisdem dissimilitudinē naturarū proprietatumq; in rebus similibus existentium semper cōiunctā, ppter quā nemo nisi imperitus & impius cū cal-

Iudam nō tradidit Christo pater in Apostolū secundum Caluinum

Prædicans vim latini sermonis non intelligit.

3. Exempl. Calu. docet Christū suū quadrare similitudines.

Veri Christi similia in ratione similitudinū omniū exactissima

4.

Caluino
longè peti-
tur simili-
tudo Chri-
sti scopum
tamen
probat.

Vorstius
mēdaciter
calumnia-
tur Iesui-
tas.

5.

Calvinus
docet Chri-
stum.

Caluino & prædicante dixerit ipfas similitu-
dines non satis aptas & quadratas. Etiam mo-
nebit, vt illud, tanquam à Gnosticis mutua-
tum reformidet, quod scribit Calu. ad cap. 16.

LUC. V. I. *Quanquam autem durè & longè petit a vi-
detur similitudo, clausula tamen ostendit fuisse Chri-
sti consilium, docere humaniter & benignè cum pro-
ximis agendū.* Id enim est peregrinitatem duri-
tiamq; in similitudine Christi corpore, sco-
pum verò similitudinis solum laudare. Quòd

nō aduertens aduersarius de mendacio & cri-
mine falsi in citatione eius loci Iesuitas im-
merito sugillauit, ipse iustius cum Caluino
impietatis in Christum accusandus. Vt autem

omnium minimè discipulus toleret, hortabi-
tur eum Magister si audiat (ad cap. 9. Marci il-
lud Caluini) *Paulo durior est metaphora Christi
dum salem nominat quicquid falsum est.* Neque

enim sustinebit, aspergi vero Christo hanc
ignorantiæ labem, vt metaphorarum vitia
nesciat (quæ latent caluinisticum Christum)
sed ita instruet eum, vt si quid prima fronte in
Christi sermone displicere sibi discipulus

persentiscat, id suæ tribuat ignorantiae cæci-
tatiq; mentis, quæ non comprehendat æter-
næ sapientiæ dicta, vt que semper absoluat ab

omni suspitione erroris Christum, se
vero potius damnet stupi-
ditatis.

CAPVT VIII.

Christum Calvinistarum non fuisse exactum Dialecticum.

PLato si quem gnarum diuidendi reperisset, eius se ex osculaturum vestigia assererat. Nihil ambigo, quin libens id Christo fecisset mecum, si quando in eum incidisset. Sed enim interuenit Calvinus, notat diuisionis à Christo datæ vitium, & ait ad cap. 22. Matthei in Harm. *Videtur (mihi caluino optimè quadrato) non quadrare partitio Christi (& hæc mea caluini est ratio) quia propriè loquendo dum officio nostro fungimur erga homines, obsequium hoc Deo impendimus.* Hactenus visio non prophetica, sed caluiniana posita est. Accipe iam visionis caluinisticam dissolutionem. Quam? non aliam, quã obiectionem esse veram, Christumq; partitionem suam non satis benè quadrasse ad subtilitatem caluinisticam (cui hac ratione etiam esse non debet duplex charitas vna erga Deum, altera erga proximum propter Deum). Ne tamen nihil ad speciem caluinus afferat; addit, ad vulgi captum sermonem Christum accommodasse: quasi iam à caluino in ordinè vulgi redacti fuerint doctissimi Pharisæi & Herodiani, quibus sub ea partitione Christus respondit. Non te pudet, Prædicans, etiam contra hæc exhibilatum iam toties cocysmum tuum occinere: Mendacium est Iesuiticum,

Caluini
Christus
non benè
diuidit.

Caritas Cal
uino non
potest esse
duplex.

Vorstius
mendacij
cōiucitur

ticum, obiectio est pro sententia authoris peruersè accepta? Planè obiectio est, mi homo, sed obiectio, cuius argumento caluinus succumbit, nequaquam negans quod illa colligit, sed absurditatè per vulgus excusans, interim eam esse in partitione Christi cõcedens: facefle igitur cum calua ista caluini tui defensione, nimis quam sæpè reiecta.

**Caluini
Christus
non ratio-
cinatur so-
lidè sed tã-
tum appa-
renter in
vulgus.**

Deinde probat Christus Matt. 9. v. 5. sibi facile esse remittere peccata, respondet ibidem caluinus: *videtur parum solidè ratiocinari.* Eius autem videri caluino hæc ratio est: quia quanto præstantior est anima corpore, tanto præcellit corporis sanitatem peccatorum remissio, vt proinde solidum nõ sit dicere; possum sanare à paraly si corpus, possum igitur etiam persanare à peccatis animam. Subnectit quidem deinde his caluinus: *sed in promptu est solutio, quod Christus sermonem ad eorum captum accommodet.* Verum eo nodum haud dissoluit. Perinde enim est, ac si dicas, malè ratiocinatus est caluinianus Christus, adeoq; coram intelligentibus, nil nisi fumos vendidit; vulgo tamen in speciem satisfecit. Sic Matth. 12. v. 25. parum valida est secundũ caluinum instituta à Christo Iudeorum confutatio. ait enim ibid.

**Caluini
Christus
aduersari-
os nõ refu-
tat solidè.**

in Harmonia caluinus: *Calumniam sibi obiectam primum refutat (Christus) prouerbiali sententia. Videtur tamen parum solida esse refutatio.* Huius fluxationis ratiões has addit. Prima, q; *Sathan speciem*

speciem disidij sèpè ostendet, quo modo umbratiles & fictitios Sathanas (sic enim loquitur mendacissimus hæresiarcha) per exorcismos Pontificij eijciant.

1. Ratio
Caluini.

Deinde addit, quod Diaboli sèpe vertigine & cæca amentia rapti se ipsos conficiant.

2.

Vnde sequitur vt Sathanam Sathan, contrà quàm Christus assumit, caluino eijciat. Etiam ad hæc respondet (vt monet Prædicans) caluinus, sed ita vt præuaricatore & proditore causæ verius comperias, quam defensorem. Dū enim non aliter occurrit quàm manifestè falsis: quid agit aliud, quam vt obiecta lectori obtrudat pro veris? Falsum autè est, quod ait caluinus, Sathanam ita à Sathana eijci, vt tamen non euertat sponte, quam habet in homines potestatem. Sponte & nõ coactè fiunt, quæ vel odio vel inuidia stimulante geruntur. At ipsi caluino diaboli cæca amentia odioq; & inuidia inflammati se ipsos quandoq; conficiunt & exturbant. Spõte igitur alterum alter potestate in hominem exiit. Deinde quid obstat principi dæmoniorum, reliquas furias longè viribus potentiaq; antecellenti, alios minorum gentium diabolunculos sua sponte exuere ea quam habent in obsessum potestate? an vel ex incredibili fastu libidineq; exercendæ ostentandæq; suæ potentiæ, vel propter intuitum maioris mali, & alijs & ipsi energumeno euenturi, vel ob alias sibi versutissimo & mille artifici exploratas causas non poterit superior inferiorem, imbe-

Contradi-
ctio Calu.

imbecilliorē valentior volens libensq; de sua possessione deijcere? Manet igitur, vt ex caluini sententia, quātumlibet etiam fremat prædicans, & , ô impudentiam, ô inuerecundiam, ô cæcitatem, ô stuporem (nempe caluinistica decora & honorum tituli) exclamet; manet inquam, vt verum sit caluiniani Christi parum solidam esse confutationem.

Rursum ait Christus Matth. 7. vers. 12. *Omnia ergo quaecunq; vultis vt faciant vobis homines, vos facite illis.* Quibus verbis vt Chrysoft. Hom. 24. Euthymius, Theophylactus explicant, epilogum omnium quæ tribus præcedentibus capitibus dicta sunt, constituit; vel, vt Augustino placet lib. 2. de serm. Domini, post exhortationem ad preces proximis periodis habitam, quasi modum docet, quæ petimus impetrandi, si alijs fecerimus, quod nobis fieri velimus ab illis. At quid calvinus? calvinus inquam ille, minimè religiosus in scripturis; cui 4. Instit. cap. 17. §. 23. ridentur vt *syllabarum aucupes*, qui dictiones singulas scripturæ pensant: cui *stultè superstitiosi sunt Papista & similes* (Lutherani) dum verba scripturæ *mordicus arripunt* ad cap. 26. Matth. vers. 28. Cui *vtcunq; verborum Christi reuerentia tangi se* (catholici) *quiritantur, quo minus figuratè intelligere ausint, quæ sunt apertè dicta, non est tamen hic satis iustus prætextus, cur omnes (quas ipse contra scripturam apertam obijcit) rationes respuant.* 4. Instit. cap. 17. §. 20. cui de-

Caluini in
scripturas
sacras irre-
uerentia &
impietas.

deniq; contra textum Latinum, Græcum, Syriacum, Hebræum in 20. cap. Matth. v. 16. minime quadrat Christi sententia: *Multi sunt vocati, pauci electi*: Quid inquam hic Calvinus, ad ea Christi verba commentans in Harmonia? *Superuacanea est* (ait) *illatio, quemadmodum sæpè in concisis sententijs particula ista abundant*. Nec per hoc quod seorsim ea sententia legenda iudicatur ibidem à Caluino, indicatur illationis in ea necessitas, quia propositio seorsim sumpta infert nihil, vereq; in ea superuacua est illatio. Quamobrem etiam prædicans §. 48. vult eam ad aliam sermonis Christi partem referendam. Sed non meminit eius, vel relationis vel partis suo in textu Calvinus, nec Prædicans.

Sed quid hanc rem multis adeo disquirimus, quando & Caluini ipsius oraculo: *Memoriatenendum est vulgo receptis prouerbijis, ita vsus esse Christum, vt tantum essent probabiles coniecturae, non autem solidè probarent*. Quin etiam Caluianiani huius actuarij subscriptione §. 48. disp. 2. contestatum habemus, vt *minimum sua solidè non semper probasse Christum, sed tantum per coniecturas probabiles docuisse, si quando receptis prouerbijis est vsus*? Putat Prædicans admirabilem in illa blasphemia & chimæra caluinistica sapientiam latitare, quam Iesuitæ non assequantur præ hebetudine & stupore incredibili, sed verendum ne magis hebes stupeat ipse. Quæro

N
enim

Christus
Caluinisti-
cus non p-
bat sua so-
lidè.

Caluini
Christus
vultur con-
iecturis &
probabili-
bus, quibus
cum formi
dine falsi
assentiaris.

enim ex illo, ecquid illud est, quod solidè Ma-
gister veritatis non comprobauit? quæ illæ
coniecturæ probabiles, quas relictis certissi-
mis euidentissimisque argumentis ad docen-
dum cœlestis doctor adhibuit? Habebat in
promptu de omni materia rationes omnes
solidas, quas creata mens potest concipere, &
ijs relictis fallaces cōiecturas aucupatus esset?

ille qui suo sermone infallibilem authorita-
tem inesse voluit, dubias infirmasq; ratiuncu-
las vsurpasset? **Quem facis Christum tuum
caluinisticum Prædicans?** Nonne vides si per-
suaseris eum semel, iterum, tertio vsu con-
iecturis probabilibus, etiam sæpius & plerum-

que id ab eo factum auditores tuos suspicatu-
ros? Et quid postea? probabilia posse esse ve-
ra & falsa nemo nescit. Concludent igitur
caluiniani Christi sermonem Euangeliumq;
posse esse verum & falsum, ipsumque Chri-
stum posse fallere in sua doctrina. En quo mi-
seriarum & absurditatum cum tua recondita

Vortio
Christi E-
uangelium
complecti-
tur proba-
bilia.

sapientia de probabilibus Christi coniecturis
deuenias. En vt ipsum Christum, & omnem
fidem in Christum eiusq; sacrosancta Euan-
gelia incertis opinionibus inuoluas,
**Turcisq; sceleratius pes-
sundes.**

CAPVT

CAPVT IX.

De imprudentia Christi Calviniani in sermone lapsibusq̄.

DICTUM fuit in eadem thesi: ex nescientia Christi calviniani interiore multiplices in verba eius absurditates (de quibus hactenus actum) profluxisse. Tantum non insanit contra id indignabundus Prædicans. *pudeat Iesuitas vociferatur §. 42. mendacij tam crassi,* Prædicans appingit
quod dicant Calvinum aperte affirmare ex interna illa inscitia sermones Christi absurdos extitisse. Sed mendaciter Iesuitis sua deliria.
 ego huic homini nō iam mentem tantum, sed & sensum oculorum, cum ea legeret, fumosa bile arbitror perturbatū. Nulla vox, indicium nullum est in thesi, ex quo fani cerebri caput suspicari possit, ea verba ascribi caluino. Character longe alius, q̄ quo authoris thesiū explicationes exprimuntur, stylus idē qui alibi, probationes huius dicti ex caluini libris subiectæ, aliaq̄; omnia etiam lusco innuere poterant, nihil minus q̄ ea verba caluino appingi; vt merito ipsum prædicantē sui pudeat mendacij, dū tā crassè mētitur de Iesuitis. Norant illi orationē animi indicē dici, & verba signa esse eorum, quę sunt in mente, vt acutē dixerit Socrates: adolescens loquere quo intueamur te; hinc inferebant ex mente Christi calviniani, destituti à visione beatifica, expertis scientiarum infusarum, malè instructi à Dialecticis
 N 2 alijq̄;

alijſq; acq̄iſitis & experimentalibus notitijs non poſſe non promanare quandoq; ſermones abſurdos. Offert palmam Prædicans, ſi quod exemplum abſurditatis è Caluino attulerò, hoc igitur agamus.

**Caluini
Chriſtus
loquitur
inconfide-
ratè.**

**Corrigit
ſemel
dicta.**

**Totus im-
prudens eſt
Caluina-
nus Chri-
ſtus.**

**Vorſtius
palmam
dare tene-
tur.**

Ad 26. Matth. v. 39. in Harm. *Non fuit hæc meditata Chriſti oratio (inquit Caluinus) ſed vi- & impetus doloris ſubitam ei vocè extorſit; cui ſtatim addita fuit correctio. Ibidem: votum ſubito elapſum caſtigat, & reuocat. Et in cap. 12. Ioan. v. 27. vo- tum illi inconfideratè effluit, cui ſtatim renunciandum eſt. Nunc adeſdum paucis, Lithine Prædicans, auſcultaparumper: corrigere quod eſt dictum, caſtigare & reuocare, quod eſt ſubito elapſum, renunciare illi quod inconfideratè effluxit; eſt in ſermone ſuo agnoſcere quipiam incōſideratum, imprudens, erroneum, quod correctione, reuocatione, renunciatio- neq; dignum ſit. At ex Caluini doctrina cor- rigit, caſtigat, reuocat dicta ſua Chriſtus Caluiniſticus. Agnouit igitur ſuo in ſermone la- pſus aliquos ex imprudentia quadam fragili- tateq; Caluiniſticus Chriſtus. Cedo iam pal- mam, non alteri, quam explicatæ exploratæ que veritati. Sed iterum aliud accipe argumē- tum. Qui poteſt decipi in quærendo fructu, qui in rerum natura non eſt, is etiam decipi poteſt in ſermone de illo fructu loquendo, antequam eum non eſſe perſpiciat. At dece- ptus eſt Chriſtus Caluino ad cap. 21. Matth. in*

Harm.

Harmonia, quærendo ficus in arbore. Verba caluini supra posuimus in cap. 6. *Quid? quod etiam de maturo ficuum tempore tunc* (cum ad arborem pergeret intendens ficus decerpere) *forte non cogitãrit, vt ait prædicans §. 39. disp. 2. de quo tamen quilibet in Iudæa 11. Martij, audita mentione ficuum in arbore quærendarum, rusticus cogitasset. poterit igitur etiam decipi in sermone. Et vnde nosti mi Prædicans Calviniano tuo Christo, non id etiam quandoque in alijs rebus factum per eandem incogitantiam, qua tibi memor non fuit, tempus fictum non esse, cum ad arborem decurreret? Habes satis his duobus; non est quod plura desideres, nisi fortè expectas, vt illas contra Christum olentes Lucianum phrasas è caluino subtexam. Ad 1. cap. Ioan. 1. Christi responsio videtur parum appositã. Ibid. ad cap. 3. longè petitus & propè intèpestiuus videtur hic sermo Christi. Esto autem conetur hæc excusare caluinus, nihil tamen aliud agit, quam vt blasphemix spiritum hisce modis in animos suorum inferat, vulneretque mentes multorum speciosa obiectione, quas nequeat sanare frigida dilutione. Non erat vlla hic necessitas suspicionis de imprudentia Christi mouendæ. Quæ enim umbra est ineptitudinis in verbis Christi ad Nathanaëlem: ait ipse: *Ecce Israelita, in quo dolus non est*, respondet Nathanaël: *Vnde (ex Philippine sermone vel alterius indicio?) me nosti? Cui**

Quærit q
nusquam
esse vel
rusticulus
cum docu-
isset.

Christus: *Priusquam Philippus te vocaret, cum esses sub ficu, vidite.* quasi diceret: videre est quoddam cognoscere, idque eo excellentius, admirabilius & diuinius, quo res visa abest longius. Atqui ego te vidi, longissimè hinc positum, & absentem etiam sub ficu, agnoscens & ficum (tametsi id calvinus non facilè credat) & te sub ea. Non est igitur quod dubites quin norim te. Omnia vt appositissima accepit simplex Nathanaël; vt nō apposita apparet Christi responsio duplici versipelliq; caluino & caluinistis reformatis.

**Argumēta
Prædicātis
contra
scientiam
Christi.**

I.

Solutio:

Sed mittamus ista & audiamus Prædicantem obiter contra infusionem scientiarum (quas acquisitas vulgo dictitant) sophisticantem. Primò obijcit, planum est è scripturis Christum fratribus suis per omnia similem factum excepto peccato, ergo etiam similem esse oportet in dictarum scientiarum carentia. Resp. vt suprà, eadem forma colligendum, ergo etiam similem esse oportere in carentia scientiæ beatificæ, similem in gratiæ vacuitate, similem in peccati fomite concupiscentijsque; quæ si improbantur prædicanti, prout improbat in Rhapsodia hac & alibi, etiam suæ illationis ineptias approbare non debet. Sed vt fomitem peccati excipit, propter facilitatem peccandi ex eo consequentem, ita & secludat ignorantiam, proximam item ad peccandum fenestram. Vide Bellarminum

minum lib. 3. de Christo cap. 5. Secundo ait §. 2.

33. artic. 2. *ignorauit extremi iudicij diem Christus.*

sed vix intelligas, cuius ex eo scientiæ priua- Solut.

tionem velit inferre in Christo, an beatæ, in-

fusæue: at ita secum pugnabit, subruens quod

proximo §. 32. docuerat. An vero acquiratæ?

sed nihil ad eam cognitio diei supremi, vt

quæ non se porrigat ad illa hyperphysica.

Quid igitur est quod intendit? Nimirum

manifestum omnibus facere se sibi semper

aduersari, vt qui §. 36. disp. 2. dicat de Chri-

sto: *omnia nouit, quæ ad executionem totius officij*

à Patre sibi impositi pertinent. Iam verò ad il-

lam pertinet & electos prædestinatosque o-

mnnes nouisse, & vniuersorum saluandorum

numerum perspectum tenere, & scire tem-

pus quo cunctorum sit futurus Iudex & redi-

turus pro officio suo malis mala apud inferos,

bonis autem bona in cælo. Nec Christus sim-

pliciter negat Matth. 24. & Marci 13. filium

scire diem nouissimum: sed vt negat, esse fi-

lij dare Apostolis, vt sedeant ad dextram vel

ad sinistram; ita eiusdem esse negat, di-

em illum scire & edicere. Vide

Bellar. loc. cit.

Contradi-
ctio prædi-
cantica.

N 4 DE

200 APOD. II. CHRISTVM CALVIN.
DE DEITATE CHRISTI
Caluinistici.

THESIS DVODECIMA.

FILIVM EIVS VNICVM. Credo pro filio
priuignum aut reum quempiam expectas; quando-
quidem Pater iam antè degenerauit in Vitricum &
Carnificem. Certè Deus verè non est, qui Patri aqua-
lis non est. At Caluino Pater $\chi\epsilon\tau'$ $\xi\epsilon\omicron\chi\eta\nu$ & per ex-
cellentiam præ filio, contra Gentilem in re-
fut. prothesis 10. & Instit. lib. 1. c. 13. §. 23. in scri-
pturis Deus est. Pater primum; Filius secundum à pa-
tre obtinet imperij & honoris locum. Spiritus S. ter-
tium. Caluin in cap. 22. Matth. v. 44. & in c. 26.
v. 64. Pater prima vitæ causa est & primus gradus;
Filius secunda; Spiritus S. tertia. Caluin. in cap. 6.
Ioan. v. 57. & Marc. 13. Est Patris Vicarius in c. 22.
& 26. Matthæi: Minister, Calu. in cap. 17. Ioan.
& Secretarius intimus. in cap. 1. Ioan. illo minor se-
cundum diuinitatem. Quanquam enim ab anti-
quis, ait in admonit. ad Polon. sententia Chri-
sti: Pater maior me est, restricta fuit ad huma-
nam eius naturam: Ego tamen non dubito ad
totum complexum (humanam scilicet & diuinam
naturam) extendere. Dicere Filium Deum de Deo,
prout sancta Synodus Nicæna, est $\chi\epsilon\tau\alpha\chi\epsilon\tau\eta\sigma\iota\kappa\omega\varsigma$ in
synod. Lausan. & durè, & periculosè, & im-
propriè loqui. Danæus contra Genebrardum.
Quid ita? quia precariam tunc à Patrè haberet Dei-
tatem contra Gentil. perfidiam. Haud aliter: ac
si quia

si quia Pater dedit vitam Filio. Ioan. 5. *itemq;* personam, ideo vitam personamq; mendicatio obtineat filius; & non verius sit, per omnem generationem, naturam, essentiamq; communicari genito.

CAPVT X.

Christum Calvinisticum non esse Dei Filium verumq; Deum.

ETSI planus sit totus discursus in decursu duodecimæ thesibus explicatus, nec magno opere noua defensione indigeat, quod tamē Prædicans omnia è Caluino citata loca interpretari conetur à §. 50. ad 60. vsque disp. 2. de Filio Dei, quæ Mediatoris personam sustinet, retexemus pleraq; & ad Filium Dei, quæ Deus est applicabimus. Hæc igitur in thesi posita est ratiocinatio: Prima verus & vnicus Filius Dei æqualis est patri secundum diuinitatem, gloriam, & maiestatem. *Qualis enim Pater, talis Filius, talis Spiritus sanctus. Et in hac Trinitate nihil prius aut posterius, nihil maius aut minus, sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt & coæquales, vt ait B. Athanasius.* At vero Christus caluinisequarum non est æqualis Patri secundum diuinitatem, gloriam & maiestatem. Non igitur est verus & vnigenitus Dei Filius, sed priuignus vt ait thesis. Minor confirmatur multipliciter primo, vbi reperitur vnus præ altero excellentia præstantiaque in diuinitate, ibi nõ est vera

2. Argum.
principale.

Caluini
Christus
nõ est patri
suo secun-
dum diui-
tatem æ-
qualis.

1. Minoris.

N 5 & per-

& perfecta æqualitas, vt quæ prorsus omnem excludat vnus præ altero eminentiam. At nihil certius, quam secundum caluinum reperiri Patris præ filio in diuinitate præstatiã. Nam lib. aduersus Valentinum Gentilem. *Nomen Dei ait ἡγρ' ὑπεροχὴν id est per excellentiam ad solum Patrem pertinere, & hunc propriè cœli & terræ creatorem esse, Filij autem personam non nisi impropriè creatorem nominari.* Idem Zanchius libro de tribus Elohim part. 2. lib. 5. c. 8. docet. Ecce, Pater caluino per excellentiã præ filio, est Deus. At non potest dici per excellentiam præ illo Deus, nisi excellat in Deitatis ratione. Orator per excellentiam dicitur Tullius, Poëtę nomen sibi vëdicauit per excellentiam Virgilius: sed neuter id obtineret, nisi ille in dicendo, hic vero in canendis heroibus alios omnes longè anteuertret. Excellit ergo Pater in diuinitatis prærogatiua propter quam Dei nomen per excellentiam verè sibi vindicat ex caluini sententia. Respondet prædicans §. 52. disp. 2. verissimè à caluino anteposita dici. Primò ob officium mediatoris à solo Dei Filio susceptum, cuius respectu Patre suo aliquatenus inferior sit. Deinde inferiorem esse ob principatum originis patri proprium in tota diuinitate. Sed neutra satisfacit solutio. Non prior, quia caluinus loquitur de Dei Filio, quæ æternus Deus est, & ad mundi moli-

Responsio
Prædicantis.

1.

2.
Refutatio
posterioris

molitionem vt creator referri potest, vel vt Prædicans secunda responsione contendit, quâ pater æternus æterno Filio origine prior est. Ea verò ratione officium mediatoris suscepti in tempore in eum non cadit. Nec posterior, tum quod hæc priorem, vt ostendimus aduersarij responsionem labefaciat, tum quod ratione Deitatis à Patre non habeat originem reformatis, sed sit caluinisequis, & caluino 1. Instit. cap. 13. & in Epistolis ad Polonos, & contra Gentilem ἀλλόθεν: tum denique quod nudum principium originis, in ijs quæ ab æterno simul sunt, si cætera sint penitus æqualia (prout sunt in Trinitate, vbi eadem est omnium personarum essentia, potentia, sapientia, bonitas, &c.) maiorem excellentiam non conciliet, vt κατ' Ἐξοχὴν siue ὑπεροχὴν pater ex hoc capite Dei nomén sibi vindicare non possit.

Eadem assumptio probatur secundo; *qui secundam à Patre honoris & imperij sedem obtinet,* 2. Ratio. verba sunt caluini ad cap. 26. Matth. v. 64. in Harm. *qui secundum vel proximum gradum occupat: vt caluinus in Matth. 22. v. 44. qui secunda est vite causa, vt inde ad nos vsq; perueniat, quod alioqui in Deo lateret ad ca. 6. Ioan. v. 57. qui secundam à Deo potestatem habet, ad cap. 16. Marci v. 19. Eius Vicarius Matth. 26. ca. v. 64. & Marci 16. vers. 19. seruus & Secretarius ad cap. 1. Ioan. v. 18. ille honore, imperio, gradu Patri à quo*
secun-

Resp. Prædicantis.

Refut. Prædicans duas in Christo personas facit.

3. Ratio.

Christus secundum diuinitatē minor est patre Caluino.

secundus est, æqualis non est. Omnia autem hæc in Calvinistarum Dei filium quadrant, vt loca cum verbis Caluini in gratiam Prædicantis, qui vnum eorum reperire non potuit, recitata satis demonstrant. Excusat quidem hæc omnia in sua Apologia Prædicans §. 53. 54. & seqq. aitq; Iesuitas errare ex confusione officij & naturæ, item personæ Mediatoris & personæ merè diuinæ. Sed eo ipso suos Caluini erroribus cumulat errores. Nam primo quis nescit erroneum esse duas in Christo constituere personas, vnā merè diuinā alteram Mediatoris? *Vnus omnino est*, ait B. Athanasius *non confusione substantiæ sed vnitæte personæ*, Plura Suarez Tom. 1. in 3. D. Tho. disp. 2. Quis item nescit à veritate esse alienissimū asserere cum Bullingero lib. aduersus Cochleum c. 7. diuinas personas tres esse nō statu, sed gradu, non subsistentia, sed forma & specie differentes? vel officij statusq; inæqualitatem in personis diuinis non derogare perfectæ earum æqualitati? Tertiò, sumamus etiam Christum quā mediator est & sic è Caluino argumentemur; Christus quā Mediator est, secundam à Patre imperij sedem, cæteraq; ante posita obtinet, scilicet vt Vicarius & Secretarius Dei. At Christus secundum diuinitatem Caluino est Mediator. Verba eius in admonitione ad Polonos sunt: *Impius est, imo diabolus, quisquis negat Christum secundum diuinitatem esse Mediatorem.* Hinc

Hinc λόγος, verbum, & secunda in diuinis persona, iam inde ab initio ante lapsum Adæ Mediator fuit, eidem Caluino in litteris ad eosdem. Quod si igitur Christus Caluianus secundum diuinitatem proximū à Patre gradum occupat, quomodo Patre non sit inferior & inæqualis in diuinitate, cui concedit prerogatiuam honoris? Iam verò, vt filius patri concedit primas ratione excellentiæ, vt ait Prædicans, quam habet propter originem à patre: cur non ita etiam Filio priores partes concedat Spiritus sanctus qui à Filio non minus, quam filius à Patre, procedit, & originem ducit? tertias igitur in Theologia Caluiniana occupabit Spiritus sanctus, eritq; Deus quidem, sed quo sint excellentiores, Pater & Filius, vt à quibus spiretur. Quam non itaq; insulsè hic Prædicanticum suum a croama Vorstius occinit, mendaciaq; propter vitâ, potestatem, sedem honoris tertiam Spiritui S. ex mente Caluini assignatam obiectat?

Rursum eadē proposito Minor hoc etiam argumento docetur. Si maior Christo Pater est nō secundū solam humanam naturam, sed totum cōplexum siue humanam diuinamque cōiunctas simul, æqualis Patri Filius dici non potest. At verū prius, vt disertis in thesi è Caluino ad 14. Ioan. verbis probatum est, verū igitur etiam posterius. Occurrit Prædicans §. 58. Non omnia quæ de tota persona, siue toto

Spiritus S. tertias occupat in diuinitate ratione originis secundum Caluinistas.

4. Ratio.

Pater maior est Filio secundum diuinitatem.

Chri-

Caluinista
Arriani.

2. Argum.
principale.

Christo verè affirmantur, continuo affirmari de natura vtralibet. Sed hi fumi dissipantur perfacilè. Vt sis maior, & eam magnitudinem habeas necesse est, quam alter obtinet quo diceris maior, & præter eam, vt adhuc amplius quid includas, oportet. Superaddit enim aliquid comparatiuus (maior) quo caret minor. Si igitur Pater maior est Christo, eam in se magnitudinem necessario continebit, quam Christus, & præter eam aliquid amplius, ratione cuius Christo tam secundum diuinam quam humanam naturam dicatur maior. At hoc est dicere, filium in diuinitate esse minorem & inæqualem Patri. Licet & sic argumentari. Pater est maior secundum caluinum, eo toto q̄ vox Christus significat. sed vox Christus significat secundam in diuinitate personam vna cum natura humana assumpta. Pater igitur maior est, quam secunda in diuinitate persona simul cū natura humana. Quo quid Arrianum magis? hæ tamen sunt delitiæ Prædicatoris mei caluino adhinnientis. Secunda ibidem principalis ratio est. Verus Dei Filius dicitur verè & propriè Deus de Deo, lumen de lumine. At caluinistici Dei caluinisticus Filius, non dicitur vere proprieque Deus de Deo, sed *καταχρηστικῶς* durè, improprie, periculosè, vt loquitur in thesi citatis locis Caluinus cum suis. Non igitur Caluinistici Dei filius Caluinisticus est verus Dei Filius.

De

De maiori propositione, quo quis minus ambigeret haectenus, fecit reuerentia, quæ sanctissimæ doctissimæque Nicænæ Synodo, id est, 318. in ea fidei Christianæ columnis ex toto orbe contra Arrium pro diuinitate Christi à Constantino Magno Imp. collectis, fuit delata. Nec dubitauit annis 1300. & amplius vniuersa Ecclesia, quin id verissimè propriissimèq; ad tollendas Arrianorum cauillationes esset dictum. Verum interuenit iam Calvinus, vnus trecentis octodecim confessoribus Doctoribusq; se opponit, negat legitimè dictum. Sed ineptè satis vt assolet. Quid enim proprium magis dici potest, quam Patrem cœlestem esse Deum? quid verius, rectius, melius scribi potest, quam etiam Filiū Dei, esse Deum? ecce, *Rectissimè dici Deum* Filius est Deus, Filius est à Patre, Deus igitur à Patre est. Atqui ipse etiam Pater est Deus, est *de Deo.* igitur Deus de Deo, Deus filius de Deo Patre. Iam verò vltèrius. Est propriè Deus de Deo, & impropriè ac periculosè dictum sit, Deum de Deo? *καταχρησιμῶς* & durè pronunciatū sit lumen de lumine, Deum verum de Deo vero? nō iam ligonem ligonem, nec ficum ficum dicet propriè Prædicans amplius, si Deum de Deo non licet dicere cum Nicænis Patribus. Nihil autem vim huius probationis eneruat, quod Calvinus i. Instit. cap. 13. §. 33. inculcat Filium essentiam habere à seipso, personam à Patre, quia falsum est, per veram generationem

nem

nem ipsam personam & non essentiam naturamq; genito communicari, vt alio digrediens §. 60. Prædicans tacitè concedit, etli Deum de Deo duos Deos significare, Calvinisticè contendat.

Sed audiamus Prædicantem ipsum, Theologiæ suæ Calvinisticæ mysteria deducentem more suo argutè: *qui inquit simpliciter & sine exegesi adiecta Deum de Deo dicit* (vt fecerunt in Nicæno Concilio Patres diuinitus inspirati) *is sane duos Deos, quorum alter ab altero existit, dicere videtur*, (in schola Calvinistica, at non in Christiana, quæ mille trecentis & amplius annis vnum Deum ijs verbis intellexit, filiumq; à Patre procedere docuit). Quid autem deinde? *duo Dÿ ab æterno esse non possunt: alter igitur eorum habebit precariam deitatem ab altero* (puta gignendus, quiq; adhuc nondum existit, aget precario cum genitore, vt se producat) Quid subtilius, & vt ita dicam, Calvinius? Nil nisi subtilitas hæc est Calvinistica, si Deus dicatur de Deo, duos Deos concipiendos, quasi non vna eademq; concipienda sit Deitas & natura diuina, sed quæ communicabilis existat, procedatq; propter infinitatem suam longè aliter, quam procedit finita filij alicuius natura in humanis à patre finito. Et quia ex Ioannis 5. cap. vers. 26. allegatum erat in thesi: sicut Pater habet vitam in semetipso, sic dedit & Filio, habere vitam in semetipso. Nec tamen ob id vitam

Vnus Deus,
at duæ per-
sonæ sunt
cogitandæ.

vitam filius habet precariam indignamq; v-
 nigenito. Occurrit Prædicans locum Ioannis,
 non de essentiali deitatis vita intelligendum,
 sed de potestate mortuos viuificandi. At quid
 vetat etiam de vita essentiali accipi cum Au-
 gustino lib. 15. de Trinit. ca. 26. tract. in Ioan.
 19. cum Ambrosio lib. 4. de fide c. 51. cum Ida-
 cio lib. 3. contra Viramadum, & cum alijs
 patribus? nonne huic enarrationi contextus
 ipse patrocinator? Sicut Pater, ait, habet vi-
 tam in semetipso, ita dedit, & Filio habere vi-
 tam in semetipso: At Pater vitam habet in se
 essentialiter, habet igitur eam & Filius essen-
 tialiter, & cum ipsa essentia naturaque diuina
 communicatam ex Euangelistæ sententia. De-
 niq; Filium habere personam à Patre, nec tamen
 ob id precariam esse (quod itidem in thesi fuit Personam
habet filius
à patre, nō
tamē ob id
preariam.) concedit Prædicans, sed addit, id
 fieri posse, eò quod hæc in diuinis trina sit, es-
 sentia vero vna. Verum scopum præceptoris
 sui Caluini in argumentando, & thesis propo-
 sitæ non perspicit. Caluinus contra Gentilem
 vrget; si Filius à Patre habet Deitatem, iã eam
 habebit precariam, at nō habet precariam. Vr-
 gemus idem argumentum & nos contra Cal-
 uinum, & dicimus: si filius habet personam à
 Patre, etiam eam habebit precariam, non mi-
 nus quam haberet essentiam precariam à pa-
 tre secundum Caluinum, si ea esset à pa-
 tre. At absurdum videtur Caluino Fi-
 lium

O

lium

Filium habere à Patre quid precarium, non igitur habebit etiam personam à Patre. Quod si falsum esse Prædicans clarè agnoscit, agnoscat falsum ineptumq; esse caluinisticum cõtra Nicænos Doctores argumentum.

Paradoxa aliquot Prædicantica.

I. Contradictio prædicantica.

Caluinistici Dei filius nõ est verus Deus.

Dei Caluinistici Filius nõ est actus purus.

Adijciamus auctuarij vice paradoxa, quæ dũ hæc discutimus, sub manum nascuntur non aliena à proposito. Primum est contradictio Caluinoprædicantica. Neq; enim cohærere possunt essentiam filij nõ esse à Patre, esse vero ab eo Filij personam. Si namq; persona est à Patre, cum persona Filij ab eius essentia re non sit distincta, etiam essentia necessario erit à Patre. Hoc modo quia esse Socratis non nisi ratione differt (vt iam ex philosophia exempli causa suppono) ab esse hominis, quod est in Socrate, fieri non potest, vt essentia Socratis producat, quin simul essentia humana generetur. Erit igitur essentia Filij Dei à Patre, quia res eadem est cum persona Filij quæ est à Patre: & tamen non erit à Patre, quia Caluino eiusq; simijs propriè filius non est Deus de Deo Patre. Hinc licet hoc etiam modo colligere, Veri Dei filius personam habet à Patre. At caluinistici Dei filius personam non habet à patre, vt qui ab eo non habeat essentiam, quæ cũ persona res est eadem. Caluinistici igitur Dei filius, nõ est verus Dei Filius. Secundũ est; absurdissima purissimi actus fecundæq; in diuinis psonæ, facta per caluinistas com-

compositio, dum verbū diuinum simplicissimū coagmētant ex parte ingenita vna & genita altera, efficiuntq; simul genitū ingenitumq; & magis ingenitum, quam genitum, si modo verum sit, prout est, naturam essentiamq; rei, esse potiolem subsistentia ac persona. Huiusmodi verò compositum non est veri Dei verus Filius : sed is simpliciter est genitus & ex patre natus ante omnia sæcula. Tertium est, non necessaria filij Dei Calviniani ab æterno productio. *Si enim Deus habuit vim filij generandi* (vt Calvinus concedit contra Gentilem) *quia voluit, utiq; nec genuisset eum, nec generandi vim habuisset, si quod liberum erat agenti liberrimo, nolisset. Potuisset igitur Calvinistici Dei Filius non esse. At ne hoc in veri Dei Filium competit, qui non minus ens est necessarium, quam pater. vt firmum propter hæc maneat Calvinianum Christum non esse verum Dei filium. Quartum est, Calvinistica diuinæ generationis euerfio. Stultè, inquit Calu. I. Inst. cap. 13. §. vlt. fingitur continuus actus generandi, ex quo liquet ab æterno tres in Deo personas substituisse. Ex quibus ita concludo. si non est continuus actus generandi respiciendo ad tempus nostrum, iam igitur non generat pater filium. At falsum hoc est, tum quod Pater non minus hoc tempore se intelligat, intelligensq; Verbum dicat, quam ab æterno fecerit; tum quod diuinæ generationis mensura sit æternitas;*

3.
Dei Calvinistici Filij
us potuit
nō p̄duci.

4.
Generatio
Calvinistici Dei non
comensuratur æternitati.

212 APOD. II. CHRISTVM CALVIN.
 nitas; quę licet in se considerata, sit tota simul,
 relata tamen ad tempus tam imaginarium
 quàm verum, semper ei coëxistit cognosci-
 turq; continua. Sed etiam finge in Deo patre
 actum generandi abruptum ante aliquot an-
 norum millia, an non hoc ipso plures & gene-
 rationes & genitos efficies? quæro enim post
 abruptũ semel actum, nunquãne iterũ eum
 resumit, vel resumere saltẽ potuit? nunquam-
 ne verbũ iterum formare valuit? Vnde hæc in
 Patre nihil immutato difficultas, vt nõ queat
 amplius quod potuerat ante? imo quomodo
 non mutatus pater, qui eam facultatem non
 obtinet vltterius, quam possedit prius? Quod
 si autem generandi actum vel resumpsit, vel
 resumere potuit, quid restat, nisi vt plures ge-
 nitos filiosq; Dei, & non vnum vel esse vel
 esse posse quis cogitet? Quintum, necessaria
 secundum Calvinistas Filij in essentia & natu-
 ra à Patre distinctio. Neque enim ibi cõmunis
 duarum personarum potest esse natura, vbi
 communis naturæ operatio non est. At in
 Deo Patre Filioq; eius Calvinistico, commu-
 nis naturæ operatio non est Caluino ipsiusq;
 catulis. *Pater enim solus proprie creator est cæli &
 terræ* (Caluin. libro aduersus Gentil.) *Pater im-
 perat Filio, vt postulet à se; promittit q; quod & datu-
 rus sit illi gentes hereditatem* (Melanthon contra
 Stancarum, & in Epist. ad Brandenburg) *contra
 Filius secundum Deitatem orat, obedit, supplicat, sa-
 crificat, postulat à Patre, vt seruus, vt Sacerdos, vt*

5.
 Calvinisti-
 ci Dei filius
 naturã ha-
 bet distin-
 ctam à Pa-
 tre, itemq;
 intellectũ
 & volunta-
 tem.

Pater

Pontifex. Melanth. locis cit. Quid? quod Filius Dei ante incarnationem orauit hereditatem gentium, & regnum à Deo patre sibi dari? Idem in Epistola ad Electores Torgæ data 3. Octob. An. 1552. Et in locis communib. An. 45. Natura diuina non est quidem lacerata aut mortua in passione Christi, sed fuit obediens Patri, quieuit, cessit iræ æterni Patris aduersus peccatum generis humani. Astipulantur his alij è Sacramentario cœtu duces verbi. Beza in quæst. & respons. pag. 33. Verissimū est Christum etiam secundum Deitatem humanam naturam coniunctam pro nobis intercedere. Idem Epist. Theol. 28. Quis negauerit hanc obedientiam ab ipsa incarnatione cœpisse, & tum ad compositam personam totam, id est ad vtramq; naturam simul consideratam referri, tum etiam & ad humanam & ad diuinam distinctè consideratas pertinere? Iuellus Anglicus contra Hardingum. art. 17. & 14. Dua, inquit, in Christo natura fuerunt, Deitas atq; humanitas, Christus humana natura immolatus fuit, diuinam sacrificio extitit. Sed hæc ab vna natura diuina simul non possunt pficisci. Si enim orat ante incarnationem filius patrem, filius & nō pater intellectu preces votaq; concipit. habet igitur Filius intellectum alium à patre. Quod si etiam Pater imperat Filio, actus imperandi est in mente Patris, & nō in mēte Filij, alia igitur mens est Patris imperantis, alia filij obsequentis. Et quis ipse sibi supplicat sacrificatq;? irato supplicatur Deo, Deus igitur nō erit filius supplicans, sacrificansq;, saltem non idem Deus erit cum

Operatiōes naturæ diuinæ, ppriæ filio quib; caret pater.

Alius est Caluinistis intellectus Dei patris Caluinistici alius intellectus filij Dei, qua Deus est.

Patre, quocum communes non habet intellectus voluntatisq; actus. Portenta hæc sunt Arrianorum turpissima. Vna vt essentia & natura est sanctissimæ Trinitatis, ita & intellectus, voluntas, potentia actusq; eorum ad extra communes sunt omnibus tribus personis diuinis.

THESIS DECIMATERTIA.

DOMINVM NOSTRVM. *Vide & ride Dominum hunc Calvinianum, 3. Instit. cap. 24. §. 13.* vocem dirigit ad suos seruos; sed vt magis obfurdescant lumen accendit; sed vt reddantur cœciores. doctrinam profert; sed quo magis obstupescant. remedium adhibet; sed ne fiant. *Et licet hos inter seruos non sint Calviniani, vt qui soli sint prædestinati, & ob id vocem eius audiunt; omnem tamen honorem & grati animi signum negant. Non licet cum reuerentia significatione sanctum eius nomen supra num. 9. edicere, non ad eum preces suas petitionesq; dirigere: siquidem qui ad ipsam carnem Christi, siue Filio Dei hypostatice vnitam suam adorationem aut inuocationem dirigit, is ex ipsius Dei ore maledictus est. Lam. Danæus in Exam. Kemnitij. Nec vero Magi quando procidentes adorauerunt eum, cuius viderant stellam in oriente, aut illi aurum, thus, myrrham, vt Regiq; Hominiq; Deoq; dona tulerunt, ipsum vt verum Deum coluerunt: sed tantum, vt magni cuiusdam Regis Filio suum obtulerunt obsequium. Calu. in Harm. Matth. 2. v. II. Nec Centurio qui se*

qui se indignum censebat, cuius tectum subiret Christus, & cuius fides superavit aliorum fidem in Israel. Calu. ibid. nec cœcus ille, qui voce Ioan. 9. professus se in Filium Dei credere, procidit & adoravit, eum adorando aliud significavit; quàm quod genu demisso, vel alio quodam signo honorem, obsequium, & alia benevolentia signa alteri exhibenda indicavit.

CAPVT XI.

Quod Christus Calvinisticus non sit Christianorum Dominus.

NON esse probat thesis argumentis nequaquam contemnendis, & nec vel in minimo inaniloquentia prædicantica labefactatis. Primum est Christianorum Deus ac Dominus non aliud in lingua, aliud pectore clausum gerit, sed ad quos vocem dirigit, eos omnes ipsam vult audire; quibus gratia lumen offert, eorum mentis oculos vult corroborari; quibus doctrinam profert, eorum querit profectum; quorum obligat vulnera, eorum desiderat sanitatem. Non agit hoc pacto cum hominibus Calvinistarum Christus Dominus, vt liquet ex 3. Inst. c. 24. §. 13 in thesi. Ille igitur non est verus Christus Dominus. Visum est Prædicanti hoc in syllogismo primo minorem negare §. 61. disp. 2. aitq; *non facile adducimur, vt credamus hæc* (in thesi caractere

Caluini-
starum
Christus
est Domi-
nus ridicu-
lus & illu-
sor.

O 4 minuscu-

minuscule ad designanda Caluini verba posita) vsquam ita vt hic posita sunt apud Caluinum extare, praesertim cum hic de seruis Christi, hoc est de fidelibus & pijs expressam fieri mentionem videamus, de quibus ista nemo satis pie dixerit, imo postremum membrum prorsus absolum videtur. Sit igitur mendacium Iesuiticum 33. Ita quidem Praedicans in Latino. At vbi in lucem protrufit germanica, reperto iam loco, & deprehensis omnibus prout erant

Prædicans citata de verbo ad verbū, omnia hæc præter se ipse mendacij redarguit multipliciter. Palinodia. redarguit. Primò enim inuenit 3. Inst. ca. 24. §.

1. 13. quæ vsquam in Caluino extare negauerat.

2. Secundò de impijs obduratisq; inimici Christi affirmata cognouit, quæ prius de fidelibus

3. & pijs Christi seruis dicta esse asseruit. Denique, postremum membrum nulla reprehensione dignum cē fuit, quod ante prorsus absolum proclamauit. Et nihilominus toties suo ipsius iudicio mentitus, mentiri Iesuitas audacter censuit. O impudentiæ impudētissimum ministrum! Addit deinde §. 62. nō omnes seruos, dicto semper esse audientes, vt ob id Caluinianus Christus non desinat esse Dominus. Sed ad rhombū syllogismi propositi facit hoc

Verus Christus serio quærit & perierat. nihil. Ex adiunctis connexisq; vero Christo Domino, euertitur Dominus Caluini sequarū. Veri Christi Domini est, quærere seriò quod perie-

perierat, & ex sua parte gratiam auxiliumque necessarium ad salutem omnibus, etiam reprobis hac in vita offerre, prout pulchrè cōtra deliria Calvinistica docet Becanus ca. 4. disp. de auxilijs gratiæ. Nequaquam hac benignitate cum ijs agit Calvinisticus Dominus, sed ridet, ludificat, diuexatque reprobos, promulgat ijs præceptū fidei, baptismi, pœnitentię, & nihilo minus quam lumen fidei gratiamque ad pœnitendum ijs impertit. qua de re supra Apodixi c. 10. & Becanus c. 9. in disp. de Iustificatione Calvinist. & cap. 5. de prædestinatione Calvinist.

Caluini-
nus Chri-
stus simu-
lat se quæ-
rere quod
perierat.

Secundo, vero Christo Domino debetur honor reuerentiæque à seruis, non interior modo, sed & exterior, vt qui nō minus corporis, quàm animæ dominium teneat, atque idcirco vtriusque seruitium merito requirat. At Calvinistarum Christo Domino nō debetur honor, non vel tantillus, quantulus defertur nomini Principis audito, vt cap. 1. huius Apodixis secūde docuimus. Calvinianus igitur Christus non est Dominus. Ad hanc ratiocinationem negaturus minorem, eā esse mendacium ait §. 65. sed mentitur ipsemet vt loco citato ostensum est. Quod autem in thesi Calviniani soli prædestinati, vocemque Christi sui audire dicerentur, duo exclamat §. 63. prædicans *hic sunt mēdacia, duo errores pudendi. Primū mendaciū est solos Calvin. esse Caluino prædestinatos. Secundum*

2.
Domino
defertur
honor etiā
exterior:
Caluinista
rum autem
Christo nō
defertur ho-
nor.

O S omnes

Vorstio
saluantur
qui funda-
mentum
fidei saluū
tenent, at
qui hi?

Ad funda-
mentum
fidei non
pertinet
Trinitas,
Deus, &c.

Symbolū
Apostolo-
rū non est
creditū ne-
cessarium
Calvini-
stis.
ô Maho-
metanos.

omnes Calvinisequas esse electos Calvino: rationem addit, quod aliqui à Calvino dissidentes inter electos numerentur, modo fundamentum fidei & salutis saluum teneant, aliqui etiam doctrinae Calvini assentientes hypocritae reperiantur. Dum hæc cognoscis, optimè lector, non tibi videris audire impostorem & tenebrionem aliquem, videri volentem alios hæreticos cum Sacramentariis in vnum quasi stabulum compingere? nec tamen id planis verbis audere? Qui fundamentum fidei saluum tenent, ij sunt, ais, electi. Sed quod hoc fundamentum? vbi? à quo? quibus verbis exprimitur? quibus finibus est circumscriptum? Calvinissimus Castalio apud Bezam lib. de hæret. puniendis, hæc à fidei reformatæ rescindit fundamento, & ne quærenda quidem putat ea, quæ disputantur, de Trinitate, de Deo, de Christi statu & officio, vbi sit, quid agat, quomodo sedeat ad dexteram Patris, quomodo cum eo sit vnum. Iacobo Acontio li. 3. stratag. Sathanæ: *Symbolum Apostolicum nunquam ita creditu cognitūq; necessarium est, vt qui non amplexus id fuerit, salutis particeps esse non possit, sed sufficit hoc tempore fides populi iudaici, cui notū esse non potuerunt religionis Christianæ apices; sufficit credere (cum latrone in cruce) Christum in regno cælorum nostri posse meminisse, & hominem eum qui Iesus dicitur à Deo esse & apud eum gratiosum. Martyri Anglicano apud Foxum in actis sufficit cum Mahometanis & Turcis Deo vni confidere*

dere & legem eius seruare. Age Prædicans, idemne tu, quod iam dicti Calvinisequæ, sentis? & tu quæstiones de Trinitate, de Deo, de Christo, nihil ad fidem tuam tuorumque spectare arbitraris? dic, quod tuum est fundamentum, quod vis saluum? Etiamne apud Trinitarios, Eutychianos, Nestorianos Calvinogenitos in Sarmatia persistit? Saluumne est apud vbiquitarios, cæterosq; Lutheranos, quorum dogma Beza Epistola 70. appellat excrementum Sathanæ? permanetne apud Anabaptistas hostes baptismi à Christo instituti? cur non clarè hæc edifferuisti, è quibus totius rei pendet intelligentia? dicere omnes verè credentes, omnes verè pios Christianos, omnes in veste nuptiali comparentes (nihil opinionum quarundam dissensione obstantè) reuera electos esse, est caluinisticè, est veteratoricè, est obscurè loqui. Queritur, qui illi verè credentes, verè pij, nuptialitijq; sint, an Lutherani, an Calviniani, an Trinitarij, an Catholici; singuli se esse cõtendunt, tu quod litem dirimat præter voces ad populum nihil profers. Vna Apostolo est fides, vnum baptisma Ephes. 4. si ergo Calviniana fides vna illa est, cæteræ sunt adulterinæ, soli q; Calviniani, hoc est ex alijs nulli, sunt prædestinati, atqui ijdem etiam omnes electi sunt Caluino, si modo verum est illud 3. Instit. c. 22. §. 7. *Quos inseruit semel Christus* (caluinisticus) *in corpus suum per fidem,* tos.

Vorstius
perplexatur de fundamento fidei.

Caluinianos solos
Caluino electos &
prædestinatos.

dem, eorum neminem perire finit. Vide Bellarm, lib. 3. de Ecclesia fuse contra affanias huius nugonis dissertantem.

Error vero Iesuitarum, Prædicanti prior est, §. 64. q̄ reprobos vocem Christi audire, & in eū credere ad tēpus opinentur. Sed si in hoc peccatū erat Iesuiticū, cur nō, vt præcedentia, ita etiam hoc in mēdacijs repōebat? mira subtilitas & distinguendi promptitudo Caluino prædicantica: mentitur qui ait: *omnes doctrine Calvinistarum adherentes Caluino esse prædestinatos:* nō mentitur sed tantum errat, qui inquit: *præter prædestinatos etiam reprobos sæpè in Christum credere.* Si vtrumq; falsum esse prædicans volebat, cur nō vtrumq; vel mendacium & cōtra mentem, vel errorē ex ignorantia prognatum asseueravit? Verum vt solet mētiri cum Iesuitas vult esse mentitos, ita etiam aberrat, cum errores coaceruat Iesuiticos. Ipsius error est, quod vult reprobos, nunquam verè in Christum credere. Nam Iudas fuit ex reprobis. At Iudas verè ad tempus in Christum credidit, vt quem Ioan. 7. & sibi à Patre datum, & vnum perijisse ex datis Christus rotundè profiteatur. Fuit item ex non prædestinatis Simon Magus & Nicolaus Antiochenus. At Simon Act. 8. credidit, & Nicolaus inter plenos Spiritu S. & Sapientia Actor. 6. fuit. Quid pusiones ab hoc prædicante baptizati? num donum fidei per baptismum diuinitus nō consequuntur? num non

Damnan-
dos quan-
doque ad
tempus
credere.
1. Ratio.

2.

3.

non profitentur aliquādiu in cœtu Sacramentario suā plerophoriam? at ij omnes sunt prædestinati, cum non rarò aliqui ex ijs, vel ad religionem Catholicam, vel hæreses alias conuertātur Calvinistica prædestinatione euerfa.

Obiectio.

Sed opponit ex Rom. 8. Quos prædestinauit hos vocauit. ergo omnes quos vocauit per fidem, eos etiā prædestinauit. Papæ! quam acutè? Hem alter hic Carneades Helleborū sumfit, argutatur, vt nihil possit ingeniosius. Vocatus fuit ad nuptias is qui vestem non habuit nuptialem Matt. 22. Vocanti credidit, venitq;

Solutio.

per fidē. An igitur fuit prædestinatus, & nō potius reprobatus, demersusq; in tenebras exteriores? An nō multi sunt vocati, pauci vero electi? plura Bellar. ii. 3. de Eccles. c. 7. Verū est prædestinatum omnem vocari ad fidem, vt quæ sit basis salutis. At non inde fit omnem vocatum ad fidem, esse prædestinatum, cum non desint. i. Timoth. i. qui circa fidem naufragauerunt, manumq; aratro applicatam, & retraxerint olim post multos piē traductos años & etiamnum retrahant. Hic eum oportuerat discusisse fallaciam accidentis, vel etiam cōsequentis, quam alibi venatur ineptè. Alter error Iesuitarum Prædicanti est, in superstitioso cultu, vt ait, nominis Iesu, de quo licet §. 4. 5. 6. huius articuli dixerit, hic tamen §. 63. 64. 65. 72. 73. eadem penè retractat. Sed respondi supra.

Multi vocantur per fidem, at nō omnes vocati eliguntur.

Ter-

Tertia probatio: vt ab honorante, alium corpus eodem cultu, quo anima afficitur (esto non corpus, sed anima sit, quæ egregijs virtutum insignibus excellat, sitq; ratio fundamentumq; cultus) ita etiam hic homo Christus verus Dominus eadem adoratione suprema, qua Verbum incarnatum, simul adoratur secundum humanitatem. Esto non humana, sed diuina natura habeat hanc infinitam excellentiam, quæ diuini cultus latriæq; ratio est. At humana natura Calvinistici Christi verbo vniti, eadem adoratione simul non colitur, nec est colenda. Ita enim apertè docuit Petrus Richerus Caluino discipulus longe carissimus, ab eoq; missus Año 1557. in noui orbis Franciam nouus quinti Euangelij Apostolus; vbi sua ob signauit manu coram Francisco Alberico Notario publico año 1559. *non esse adorandum Christum in carne humana, ne terrenum adoretur elementum.* Testatur hæc oculatus testis Villagnonus ad art. Caluini. Idem illud lolium disseminauit caluini pullus Lambertus Danæus in Apologia de adoratione carnis Domini nostri, scribens: *quoniam caro Christi etiam in vnione vera caro est & vera creatura, ideo nunquam religioso cultu adoranda est.* Et in Exam. libri Kemnitij: *qui ad ipsam carnem Christi suam adorationem aut inuocationem dirigit, is ex ipsius Dei ore maledictus est.* Clamat adhæc Prædicans, *mendacium Iesuiticum, valdè impudens, error crassus: nos preces ad Iesum*

Nō adoran-
dum Chri-
stum hu-
mana in
carne aiūt
Caluinistæ

Prædicātis
responsio.
Refutatur.

sum Christum dirigimus. Scilicet à Iesuitis quaeritur, quid meus Prædicans actitet, vtrum vigilet an somniet; deliret, an sapiat, & non potius Danæi aliorumq; Sacramentiperdarum perfidia detegitur. Quanquam etiam, quis credat prædicantem ad Iesum Christum, id est, hominem & Deum simul preces dirigere; siquidem §. 66. adæquatum adorationis obiectum constituit diuinam essentiam & maiestatem: atqui adæquatum obiectum actus cuiuspiam, complectitur omnia, circa quæ versari potest. Cum igitur essentia diuina non complectatur humanitatem Christi; Hæc non cadet sub preces adorationemq; Calvinoprædicantis. Et quod inde fit, non adorabit Christum; vt qui non Deum hominemque simul, sed in eo solum Deum veneretur. Imo si Caluino applaudit in catechismo, solum adoret Patrem, in nomine Filij, & proinde Spiritum sanctum non curet. Sed hallucinatur Vorstius in eo, quod obiectum adorationis imperite confundat cum fundamento & ratione adorandi: quasi non obiectum honorantis alium sit totus homo, hoc est corpus & anima, fundamentum vero ratioque honorandi sit sola virtus excellentiaque in solis animæ dotibus repofita.

Prædicans
nō adorat
Christum
Deum &
hominem
simul.

Aliud est
obiectum
adoratiōis,
aliud eius
causa
ratioq;.

Quarta ratio. Adulterare ea scripturæ loca è quibus ad stabiliendum Christi Dominium, diuinitatemq; potissima semper argumen-

Calvinus
adulterat
scripturæ
loca de di-
uinitate.

Calvino
nō credunt
Christum
esse Deum
Magi nec
sunt primi
tiæ gentiū.
Centurio
nō credit.
cæcus non
credit Cal-
uino.

menta sunt à Patribus sanctis deprompta contra hostes veræ fidei; est Christum ipsum proditoriè de domini sui possessione deturbare, & hostibus eius ad atheismū latam viam con-
sternere. Adulteravit autem conspurcavitq; turpissimè luculentissima pro Christi Domi-
nio & Diuinitate sacrarum literarum testimo-
nia cum suis Calvinus. Nam *abusi sunt veteres*, ait ad cap. 10. Ioannis *hoc loco: Ego & Pater vnum sumus, vt probarent Christum Patri esse ὁμοούσιον. intelligitur nō de vnitate substantiæ, sed consensu voluntatis, quem cum Patre habet* (vt placet Arrianis) *sed abripuit eos huc contentio cum Arrianis. Iterum qui hunc locum Psalmi 2. Filius meus est tu ego hodie genui te) de aeterna Christi generatione exposuerunt* (quod tamen fecit Paulus Hebr. 1. nihil moratus Calvinum) *nimis argutè in verbo hodiè philosophati sunt. Rursum quod omnes ferè interpretes Matth. 2. vers. 11. de regno, sacerdotio, sepultura Christi philosophantur, & aurum faciunt regni symbolum, thus sacerdotij, myrrham sepultura, nihil meo* (inquit idem in Harmon.) *iudicio solidi habet. Quin etiam Deum non crediderunt, sed more persico regem adorantes, quem terrenum esse adhuc putabant, terra fructus obtulerunt. Sic vix credibile est* (quicquid etiam veteres, quicquid cōtextus circumstantiæq; conuincant) Matth. 8. & Calvin. *ibid. in Harm. Centurionem illum de diuinitate Christi fuisse edoctum. Nec cæcus ille Ioan. 9. v. 28. Calvino ibidem, cum adorauit Chri-*

Chri-

Christum, tunc eo usque profecerat, ut Christum sciret Deum in carne manifestatum. Et oportet in hoc magis assentiri Caluino altercanti vna cum obduratis excœcatisq; Iudæis contra cœcum, quam vnâ cum Christo acquiescere cœco iam videnti sanatisq; oculis & anima iam dicenti Christo: Credo Domine in te filium Dei, & ex hac fide procidens te adoro Deum. Hęc & id genus alia (de quibus Stancaricus contra Caluini epistolas fol. 97.) reformatum à quinto Euangelio virum Aegidium Hunnium impulerunt, ut in libro, Caluinus Iudaizans, exclamet: *quis locus est pro Christi di-*

unitate, quē non atra Arriana glossa caligine Calu-
ni obfuscarit? quem non quasi piceo obiecto fumo suo-
rum commentorum obnubilârit? persurre à capite ad
calcem Biblia, vniuersa testimonia per aleatoriam
quiduis illudendi versutiam è manibus nostris excussa
comperies ad Arrianam hæresin plenis catarractis &
imbribus in orbem terrarum infundendam & ingur-
gitandam. Hęc apud Blandratam, Franciscum
Dauidem, aliasq; Christianismi pestes hæcte-
nus in Sarmatia id effecerunt, ut in disputatio-
nibus suis contra Christum nullas malint scri-
pturæ exegetes, quam Caluini. Respondet Pre-
dicans §. 68. 69. 70. priuatas has Caluini fuisse
opiniones. Credo, non potest Catholice opi-
nari, qui catholicam oppugnat Ecclesiam.
Non potest non priuata sequi deliria, qui cõ-
munia Patrum interpretamenta doctrinamq;

Caluinus
omnia lo-
ca p Chri-
sti diuini-
tate corru-
pit.

P

asper-

Prædicans
agnoscit
Caluini sui
blasphemias.

aspernatur. Pleraq; impia Caluini dogmata ipsius Nouatorumque sunt propria & priuata, nisi quod eadem vetustis etiam hæresiarchis fuerint olim vsurpata. Sed nõ hæc Caluinum cum suo Caluangelio ab impietatis suspitione eximunt: satis est vt Dominij Christi censeatur euerfor, si arma quibus propugnari Christi regnum maiestasque debuit, vt versutus proditor Christianis extorqueat, hebetet, diffringat.

THESIS DECIMAQVARTA.

EX his nullo iam labore hæc corollaria conficies. 1. Calvinise quarum fidei secundum articulum toto distat e cælo, ab eo quem tradiderunt Apostoli, & si cogatur ad aperti sermonis vsu efficitur & amplius execrandū. ET IN NON IESVM, ACHRISTVM PRIVIGNVM, VNICVM DEGENEREM. 2. Calvinianis paulo religiosorem esse Diabolum, vt qui ad nomen Iesu Christi ex obsessis corporibus Marc. 9. fac essat, filiumq; Dei agnoscat, cum illi ne latum quidem vnguem, vel manu ad leuandum pileum sublata, vel poplite ad flectendum curuato si moueant. 3. Iure suo Calumigenas Familianos in Anglia in præfat. lib. contra familiam amoris anno 1577. Lond. editi. Frisia, Hollandia: Libertinos in Gallia, Flandria, Brabantia, Vestphalia. Calvin. contra Libert. Seruetianos in Transyluania, Hungaria, Polonia, negare Christum verū esse Deū: sed tantum nudū hominem & philosophū datum humano generi.

neri. Simlerus in præfat. lib. de æterno Filio Dei, vt sit rectè viuendi exemplum, aut vt paulò maiora cum Melanthonè canamus, Phil. in locis com. Hallæ Anno 1539. fol. 8. in Christo non totum, sed aliquid esse diuinæ naturæ substantialiter.

CAPVT XII.

De Corollarijs.

Infurgit aduersus hæc corollaria totis viribus Prædicans, Iesuitas lædorijs, fannis, mendacijs, calumnijs adeo cumulatè onerans, vt cum aliàs alios Sathanas atque aduersarios & improbos calumniatores vicerit, tum hic non mediocri progressu superârît etiam seipsum. Expostulat contra infernalis Cerberi latratus, hoc est, voces Iesuitarum (sic enim & adhuc acerbius loquitur) de iniuria innocenti Caluino irrogata, & simul expostulationi miscet Sathanica conuitia: tractat & retractat caluinianorum erga Christum, nomenq; Iesu reuerentiam mentiens aduersus solem meridianû, & querelas pariter apud Deum hominesque de innocentia caluinistica deponens. Sed stultè hæc omnia: ex præmissis iã antè demonstratis necessario corollaria isthæc cōsequuntur. Notû est ex vero nil nisi verû in legitima syllogismi forma deduci. At verissima sunt quæ ex caluino hæctenus probauimus. Sed furda aure præteruehamur diras caluino-

Caluinist
edunt mi-
racula fu-
gantq; dæ-
monia.

Lutherus
dæmonem
eiecturus
eiecitur.

prædicantias, & miracula caluinistarum mirrissima (res noua voce noua indiget) audiamus. Cum §. 73. impudenter admodum (contrarium enim ostendi verum esse facile intelliget, quisquis Thyraei de dæmoniacis & locis infestis, Delrij disquisitiones Magicas & aſnuas è Iaponia, China, & Indijs inspexerit) negasset ad nomen Iesus vtillos vnquam diabolos è corporibus obfessorum exactos; subiicit: *contra in Ecclesiis nostris (Deo laus) exempla non desunt, qui per piam & crebram ipsius Domini Iesu inuocationem, cum veris etiam ieiunijs cõiunctam, &c. tandem à dæmonijs sunt liberati.* Quid ais, ó Prædicans? vlli vnquam energumeni vestri Caluangelij virtute sunt liberati? vos Sathanam in Beelzebub eiecistis? res inaudita & incredibilis: amabo quo id anno, mense ac die factum? quo Imperatore ac Pontifice? num ad Calendas Græcas, vel idus Nullodecembres Latinas? quis huius prodigij testis? quis Historiographus portentorum horum conscius? an malè soporata anus id secundum quietem vidit, visumq; testis oculata retulit tibi? dignum patella operculum, dignum caluinistica fide testimonium. Dic tamen quis locus, vbi ostentum eiusmodi editum? An VVittenbergæ in Saxonia factum? At ibi Lutherus primus noui Evangelij Apostolus non diabolus è puella Misnensi, sed diabolus Lutherus è Sacristia VVittenbergenſi (ostio securi à M. Frederico Staphy-

phylo diffracto) tementem fœdeq; (sit venia verbo) caligas commaculantem expulit. Rem narrat, qui interfuit, Staphylus in respōsione cōtra Smidelin. An Geneuz in Sabaudia? verū **Calvinus** etiam ibi Calvinus reformati verbi post Lutherum Euangelista, miserè contusus, cæsus, **ab obsesso** morsus & tantum non discerptus est à Vignero (serui nomen est) obsesso per diabolos. **malè contunditur.** Historiam pertexit Bolsecus in historia de vita Bezæ. An denique vel Gelæ in Brabantia, vel Amstelrodami in Hollandia id accidit? Sed nullum ibi memoratur inuocatum Iesu nomen à Calvinistis. Excesserunt quidem è demoniacis hominibus hospites infernales, quò tempore animam egit strenuus eorum Archistrategus Martinus Lutherus, sed excessus ille tantisper duravit, dum ad infernas sedes læto cum furiarum triumpho miseram perducerent (Bredenbachius lib. 7. collat. c. 39.) animam. Excesserunt etiam anno 1566. quando imagines Christi templaq; Calviniani in Belgio euerterunt, sed nec ille excessus fuit diuturnior, quam fuerit ipsa iconomachia, diabolis caluinistarum conatus firmantibus dirigentibusq;. Lindanus lib. 1. de fugandis idolis cap. 14. Quis igitur locus in quo prodita hæc tua miracula prædicans? dic aliquid, ne nimis crasè mentitus videaris. Dic vel in vrbe Qin-fai apud Tartaros 24. milliaria Germanica complectente, vel Mechæ in Arabia, vbi Ma-

hometis pēdulum in aëre sepulchrum à Turcis inuisitur, vel apud Sciopodas in Africa soli auertendo pedem obijcientes, vel inter Blemyas homines capitibus carentes, oculumq; in pectore habentes vnum, vel denique apud occidentalis Indię Anthropophagos: hæc si dixeris, suspiciet stupidum vulgus admiranda caluiniana; stupebunt docti ad prædicaticam mentiendi proteruiam, ridebuntq; memorari loca, vbi ne pedem quidē adhuc caluiniseque posuerint; idque facilè intelligent, omnia illa mira caluinistica gesta re ipsa in vtopia. Alioqui Lutherus in colloquijs agens de expulsione diaboli Tom. I. Francof. ad Mœnum excusso fol. 118. *Nos Euangelici, ait, nō debemus neq; possumus demonia eijcere certis caremonijs & verbis, sicut olim Prophetæ, Christus & Apostoli.* Nec discrepat in præfat. Inst. ad regem Galliæ calvinus (credo piscator ictus iam semel à Sathana sapiens) vbi multis in mirabiliarios detonat dicēs: *eos, qui miracula (à caluinisequis) postulant, improbè facere.* Tu tamen interim edic mi prædicans, vbi demonia ista cum tuis exegisti? quod hominis nomen, è quo hostē humani generis exturbasti? qui testes? quæ, qualia, quam diuturna ista tua ieiunia ad hanc rem necessaria? quam crebra ista tua Domini Iesu inuocatio fuit? non superstitionem, non battologiam timuisti in crebra repetitione, qui accusas Catholicos de salutationis Angelicæ in Rosario iteratione? Nimis luculenter mētitus es etiam
hac

Euangelici
nō eijciunt
dæmones.

hac vice mi caluinoprædicās. Sed nihilo subtilior tectiorq; est, q̄ §. 74. colligis, cōtradiçtio in verbis corollarij tertij. Vis enim duo hæc: Familianos in Anglia, Libertinos in Gallia, Seruetianos in Pannonia & Transyluania dici in thesi caluinigenas, & ibidē insinuari eosdē oppugnari à caluino & caluinicolis, duo inquam hæc, esse pugnantia, ideoq; iusto Dei iudicio excæcatos, sp̄rituq; vertiginis Iesuitas videri percussos, qui citârint caluinisequas cōtra caluinigenas. Sed ipsemet es excæcatissimus. citant Caluinū contra Libertinos, citât alios, ad quid? vt Libertinos cum Familianis & Trinitarijs doceant negare Christum. Quicquàmne in eo à vero dissentaneum? nōne id loquuntur libri tuorū Sacramentariorum ad posteritatem transmissi? Non id inficior, inquires: quid igitur culpas? quod dicâtur caluinigenæ, in quos scripsit Calvinus. Ignosce, nō videris assequi, quæ sit vis vocis caluinigena.

Nō eos caluinisequas & sectatores caluini diximus, sed caluinigenas, hoc est, progenitam deductamq; à Caluino sobolem. Putasne veronouū esse, vt pater in Filium transfugā ferrum calamūmue stringat? vt fratres armentur in se inuicem, & grassentur? non David in Absolonem? nō Romulus in Remum? nō Lutherus in primogenitū suum Carolstadium? nō eiusdē cōfessionis Augustanę fratres rigidi in molles? nō Calvinopapistæ Angli in Puritanos totis viri-

Prædicans
nescit quid
sit Caluini-
gena.

Trinitarij
geniti ex
Caluino
in Europa.

Lutheri
Absolones
Sacramen-
tarij.

Neuserus
Caluinige-
na Maho-
metizat.

Familiani
& Liberti-
ni ex do-
ctrina Cal-
uini vtrou-
q; pdierunt.

viribus hætenus insurrexerunt? Longè sapi-
entius Lutherus Sacramentarium hominem
agnoscit Lutherigenam cum scribit in Epi-
stola ad Haufmannum anno 26. Tom. 3. Ien.
fol. 192. *Et cur non Georgij Ducis mendacia calum-
niasq; patiar, qui profeminatos à me liberos meos Ab-
solones perferre cogor, omnium vehementissimè in me
pugnantes? Sacramentiperdas (caluinistas) intelli-
go, præ quibus Papistas pro mansuetis & discretis ho-
minibus habeo. Adeo Sathan per istos in me insurgit.
Si nescis ventose Prædicans, disce ab auo tuo
Islebiensi Lutherigenas dici tuos Sacramen-
tarios, in quos tamen nemo Luthero acerbius
vnquam totis libris inuectus sit. Esto igitur,
scripserit in Familianos Calvinus, non hoc of-
ficit nobis, efficitue, vt non sint ideo Caluini-
genæ. Recordare te disp. 1. §. 103. de Adamo
Neusero vltro concessisse è Caluini eum gre-
mio & schola ad Mahometum transfugisse; i-
dem probatum est ad eum locum de alijs. Ip-
se agnoscis nidum Caluinismi Angliam ple-
nam Familianis; Galliam caluinistarum altri-
cem refertam Libertinis; considera an non
vtriq; ex caluinistis pdierint, & in supra me-
morata doctrina caluini de Deo authore pec-
cati, de prædestinatione, & alijs sint fundati.
Pergis post hæc §. 76. ad Melanthonis patro-
cinium, & licet eum non legeris, mendacij ta-
men arguis Iesuitas. At cuius? *quod in thesi verba
ista (in Christo non totum) diuersis typis à sequen-
tibus**

tibus excuderint, atq; iccirco haud obscure fateantur, apud Philippum ea non esse. Planè ita factum oportuit. Apud Melanthonem non inueniuntur. Hoc igitur ipsum, dum te iudice fatentur, verum ipsi profitentur, tu vero eos mentiri splendide mentiris. Melanthonis de Christo verba sunt in editione citata fol. 8. pag. 2. cum haud dubiè sit natura filius, necesse est in eo aliquid esse naturæ diuinæ substantialiter. Et fol. 10. pag. 2. Necesse esse in Christo aliquam esse, naturam diuinam, per quam omnia sint condita. Et fol. 11. cum tenebimus Christum Dei Filium natura esse, facile poterit defendi, quod in Christo sit quædam natura diuina. Si Grammaticus iste Philippus totam in Christo voluit esse naturam diuinam, quid dicit aliquam, vel aliquid ei inesse? nonne aliquis, est quasi alius quis, & ex pluribus diuersisq; vnum vaga designat significatione? Ad Grammaticos, & si vis ipsum Philippum, in sua Grammatica, omnium hanc esse sententiam intelliges, quod *aliquis* vim habeat pluralem, quamuis dicatur numero singulari. Quid igitur est Christum habere naturam aliquam diuinam, nisi è pluribus naturis diuinis eum obtinere vnicam? Ad Trinitarios, ad Caluigenas & hostes Christi cum illis tuis tuorumque ter impijs locutionibus. Nemo sanæ mentis Christianus sic vnquam ineptijt & blasphemauit. Quod autem circa vocem (aliquid)

Iesuitas
mentiri
mentitur
apertè prædicans.

Melanthoni in Christo non est tota natura diuina.

quid) philosophari conaris de essentialibus
Dei idiomatibus, id planè est in lente vnguen-
tum & ficulnum auxilium. Aliquid naturæ
diuinæ, idem Melanthoni est, quod aliqua vel
quædam natura diuina. Sed plus satis de ca-
uillationibus, contradictionibus, menda-
cijs, blasphemijs prædicanticis.
ad 3. art. iam porro ab-
eamus.

